

308960

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ నెవ్వంబరునెల ॥ వ తేది మంగళవారము

No 1136

చంద్రుడు. ౪.

పింగళ నామ సంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

సంచిక ౧౩౬

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిర్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు సువాసనగలది. ఆల్కాహాలుగాని, రాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన నిన్నలవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నవైజు (ఆరద్రాం)	సీసా 1-కి రు	0-8-0
మధ్యరకము వైజు 1-ద్రాం	" "	0-12-0
పేరొకవైజు 2 "	" "	1-4-0
పెద్దవైజు 4 "	లేక 1/2 డ్రాస్సు	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0.40 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగు ప్రతిమిపులూను దొరకును. దీనికి ఆ నేకమగు నకలు నెట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపై నను, కాడ్డపై నను ఆటో దిర్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్బహార్ యొక్క సులభములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవానికి వ్రాసినచో అణాకిమ్మతుగల సువాసనకాడ్డ ఉచితముగ పంపుదును.

సోల్ ఏజంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జుమ్నామసీదు బొంబాయి.

నుంచినమయము! కేవలం ఖర్చుపడినవి!! వెనుక దొరకవు!!!
2 పంచలు కొనువారికి ఆత్మలాభమున కొరవైన
కొండ్రెండ్రవలపము అను గ్రంథముకట్టి ఇవ్వము.

మేలైన జపానీస్ పట్టువంచలు

అనేక పంచలు ఖర్చుపడినందున ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! కృపారమునను వాగరికకాయన్న గల మేలైన అసల్ పట్టువంచలు పండుగదినముల ఆనంద ముకొరకు తెప్పించి విక్రియించుచు న్నాము. ఇందులో ఎరువు, పచ్చి ఆకుపచ్చ, రోజా, మేళు వర్షం

ఇత్యాది రంగులు గలవి. క్లాఫుసీయ మైనవి, త్వరితపడు.

5 క్లీమూరనిడివిని 2 1/2 మూరల పెద్దలుగల పట్టువంచె 1-కి 2-0-0

౧౦౦౦ చుట్టుబాటులకు చొక్కము 2 మూరలు ... 1-6-0

౩ చొక్కములు తెప్పించుకొని పాస్ డెస్ పేనా ఇవ్వము.

అన్ని టిక్ షాప్స్ ప్రత్యేకము.

(536) చిరునామ:- రాజులమ్మి కంపెనీ,

3, కంఠపల్లి పుంగళి వీధి, పిగువల్లి క్లబ్, నరరామ.

[రిజిస్టరు] తామ్రమైనము [రిజిస్టరు]

ఇది రాగివలన తయారు కాబడిన తేదని చుజువు పర్చుగల సమర్థత లు 100-0-0 లు నాం

గుణ మియ్య నియంతల మీరు చెల్లిం చిన సొమ్ము ౧.౬౫ యిచ్చి వేనెదము.

అన్ని చర్మకొగములకు, చుట్టలకు, పొడలకు సిద్ధపడవును. ఇది యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను ఆతిమూర్తియు నయినను శర్మించిన ముఖవ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రామ బాణమువలె ఖండించి యాననవంతులగా చేయును.

1 రకం 100 మాత్రలు 10 0-0 2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0

సగము బుడ్డున్న ఇక్కడబడును.

యన్ వి. యన్. రాజు అండు సన్స్

(778) 20, కంఠపల్లి మొదలివీధి, సాకారుపేట వద్దరాను.

వ్రాంబి:- లక్ష్మీనరసాపురం ఆనంద్ కృష్ణ, గోదావరిజిల్లా.

ఇంగ్లీషు

మోటారు యంత్రవిద్యాశాల

3-24 పాటర్నరోడ్డు, మాంటురోడ్డు.

ఆంగ్లలుచే ఆంగ్లలకు ప్రత్యేక పాఠ్యములు కలుగ చేయబడును. 820

వైనానికి దరఖాస్తు చేసికొన వలయును.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసు దీపములు - బొమ్మల కాడ్డులు - గాగడి పుస్తకములు విక్రియచేదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

వి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్స్, విశాఖపట్టణము.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాకిలో నుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన మంచినీస్తువులు వీరుబహుచవుకగ సప్లయిచేతురు.

ఒకసారి అర్జును యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

తేలుమందు వెల సీసా ౧-కి 0-8-0

కుట్టినచోట కొంచెము ముంగురొసిన బాధ మాయమగును.

తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు.

బాధ నరముల వెంట కెద్దనరము దగ్గరనుండిబాగుట ప్రారంభించును కుట్టినచోటును బండ్ పాయలుల చేసిన బాధ తెగ్గును. ఈదావకము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల పూటుగలిగి నీటివలె నుండును.

తేలుకాటువలన అసాయము లేదు గాని విశేష బాధ గలదు.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు, బొంబాయి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీలో సహ సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మామృతము.

చార్మపు నొప్పుల గాని

దోలును. వాయువు

పోట్ల పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదనవి.

దనములికలచే హిందూ దేశమున

తయారుచేయబడు ముఖమున.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

ఆదివచ్చికాన లెక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0

కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి 2-0-0

రసభస్మము తులం 1-కి 0-10-0

అమ్మకొంబనం డిపో. } 103, శ్రీరామ్ స్ట్రీట్, బొంబాయి.
1. కంబాల్ కి వీధి, మద్రాసు, ౪

ఆత్మవిజ్ఞానం.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

వ్యాముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ

గ్రంథకర్త :- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

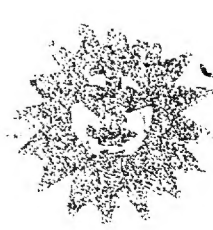
చిన్నవైజు చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0-8-0

మేనేజరు, ఆంగ్లపత్రికా కార్యాలయము

కోడ్లవాక్కు 212, నరరామ

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాన్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :-

ఎన్. నారాయణ అండు కంపెనీ,

(53) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.

ధర్మనామ నిర్వహణము

(౦)

సెన్సిటివ్ పీరియడ్ గాను బి.వి.వి.యల్.

దానధర్మములకు పేరుగాంచిన హిందూదేశమున చిర కాలమునుండి ఆ నేక దేవాలయములు సుత్రములు చలిచేంద్రలు మొదలగున వేర్వారు కాబడుటయే గాక వానియొక్క నిర్వహణమునకు ఈనామలు బాగీరులు మొదలైన వనతులనేర్పరుచుట ఎల్లరకు దెలిసిన విషయమే. కొన్ని ప్రాత దేవాలయములు శిథిలమై నూతన దేవాలయములు బయలు వెడలుచున్నవి. కొన్ని సుత్రము లింట్లకు మారుచున్నవి. దేవాదాయముల కివ్వబడిన యీనామలు లాకష్ట దూరక్షేత్రములై అచ్చకులకు జీవనము జరుగుటయే దుర్లభముగ నుండెడిది. ఇప్పుడు వారి పూర్వపుణ్యవశమున మెరకలు పల్లములై విశేషలాభము వచ్చుచున్నది. ఇదిగాక కొన్ని దేవాలయములలో నిదనరకు పూజ జరుగక రాబడి యెంతమాత్రము లేనిది నేడు కాలవశంబున మందిస్థితికి వచ్చి అర్చకులకు వందలు వేలు ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఇందుకు నిదర్శనము హన్మంతి దేవాలయములు. ఆ నేక స్థలములలో దేవాదాయములకు సంబంధించిన యీనామములను అచ్చకులు స్వస్తివాచకులు మొదలైనవారు విక్రయించుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో మతాభిమానము గలవారు అచ్చకుల కిబ్బంది లేకుండ దేవాలయములయొక్క స్థితిని బాగుపరచవలసి యున్నారు. ఈ విషయమై గవర్నమెంటువా డిప్యూటీ సోక్రము గలిగించుకొందు రని తోచదు.

కాని ధర్మాదాయములను గురించి మాత్రము గవర్నమెంటువారు కొంత ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. కొన్ని కమిటీల నేర్పరిచి వారికల్ల ధర్మాదాయములయొక్క పరిస్థితిని కనుగొనుచున్నారు. ధార్మికచింత గలవారు పారమార్థికమునకై సుత్రముల నెలకొల్పుచున్నారు. నవీన నాగరికతా ప్రభావమున పారమార్థికము తాముమా గుచున్నది. కొందరు ధర్మాదాయ మైనందుకు నిదర్శనములు లేవనియు విచ్చిక వృత్తిగ కొంతకాలము ధర్మమునకై వినియోగింపబడిన స్థలములను భార్యతముగ ధర్మమునకై వినియోగింపు డనుట ధర్మము కాదనియు పలువురు పలువిధములైన కారణములచేత సుత్రములని నిన్నటివరకు పిలువబడి వాడబడుచుండినది నేడు మునిసిపల్ పన్నులకు కట్టబడి యిండ్లను విరాజిల్లుచున్నవి. ధర్మమునకై యియ్యబడిన సుత్రము పిల్వబడుచున్నంత మాత్రమున వానిని గురించి తగు దృష్టాంతములు లేనిదే వివాదకు దిగుట ధర్మము కాదు. కాని పూర్వపు ధర్మములు గుప్తముగ నుండుట చేతను సూర్యచంద్రులే సాక్షులగుటచేతను కిభిత దృష్టాంతములేని ధర్మములను స్థిరపరచుట ప్రయాసతో గూడిన దగును. చిరకాలానుభవము కొంతవరకు ధర్మమును స్థిరపరచుటకు సహకారియైనను ధర్మాదాయములను గురించి న్యాయస్థానములకు బోవుటలో నాటకం మొకటి గలదు. కలెక్టరు గారుగాని ఆడ్వోకేటు జనరలుగారు గాని అధికారిమిచ్చికగాని ధర్మాదాయపు దేవాదాయపు ధర్మకర్తృత్వము నిర్ధారణ కాబడుటకు న్యాయస్థానము లంగీకరించవు. నలనంతులైనవారు ధర్మాదాయము లని ప్రజలు తలంచు వాని స్వాధీనమును కలిగియున్నచో కలెక్టరుగారు అధికారిమిచ్చుట దుర్లభము. ధర్మాదాయములపట్ల పరిజ్ఞానవారతే యగుదు. అందు పలుకుబడిగలవారు సంపన్నులు బూరినగాని యిట్టి కార్యనిర్వహణము కాబడును. ఇట్టి స్థితిలో ప్రతితాలాకాలోగల ధర్మాదాయ దేవాదాయములను గురించి భాండాగార సంఘముల వారు తగు సమాచారమును తెలిసికొని ప్రచురించుట ప్రభువు విధానము. పీనిలో కన్యవోగము జరుపబడవలసిన వానిని గురించి ప్రభాభిప్రాయమును ప్రస్తుత ధర్మకర్తృత్వ మొదలగు భుక్తదారుల యొక్క అభిప్రాయములను తెలిసికొని లిఖిత దృష్టాంతములను పరిశీలించి వానిని సరియైన స్థితిలో నుంచుట ముఖ్యము. వనములు తోటలు చలిచేంద్రలు చాల గ్రామములలో గలవు. వాని స్థితిగాని వాని నిర్వహణముగాని చక్కగా లేదు. సుత్రముల సంకతి చేరే చెప్పబడినవి. కొన్ని సుత్రముల చరిత్రను దృష్టాంతములతో కూడినంతవరకు చదువరులకు నెరుకపరుచుచున్నాను. ఒకరియందు లోపమొందుటకు గాని ఒకరిని నిందించుటకు గాని బూడలేదు. సరళణ కాబడవలసిన విషయము బుచ్చునని తోచినయెడల వానిని గురించి ప్రయత్నించి కొన్ని సుత్రములను ధర్మాదాయములను బాగుచేయవచ్చును. దేవాలయములను పుచ్చావారి సుత్రముయొక్క చరిత్రను తెలిసికొని సుత్రము లెట్టి యుద్దేశ్యములతో నేర్పడునో చిహ్న కని యేరితని నిర్వహించవలసి తెలియగలదు. అట్టి చరిత్ర వేరొక సంచిక యందు తెలుపబడును.

యుద్ధానంతరనభ యేమి?

(౦)

హెచ్. ఎస్. పోలట గా నిధిధర్మము “ ఇండియన్ రివ్యూ ” పత్రికకు వ్రాసియున్నాడు:—

సామ్రాజ్య సంగ్రామమునాసభ పడునై దవసాస ఏప్రిలు 27 వ తేదీని సమావేశమైనపు డీక్రీడితీర్మానము ఆమోదిత మాయెను:—

“స్వపరిపాలనము నందియున్న వలసరాజ్యములలోని భారతీయుల స్థితినిగూర్చి సామ్రాజ్య సంగ్రామ మహాసభ యందున్న భారతీయ ప్రతినిధుల నివేదికమును సభవారు పరిశీలించి, హిందూదేశమునకును వలస రాజ్యములకును పరస్పర త్వ నియమ ముండవలెనని అంగీకరింపుచు, యానివేదికమును గూర్చి సానుభూతిపూర్వకముగ మోదన సలహా వలసినదని ఆయా ప్రభుత్వములవారికి సలహా నొసంగుచున్నాము.”

ఈ నివేదికము నొకపర్యాయము తిలకించిన యెడల, దేశాంతరమునకు బోవుటనుగూర్చి మాత్రమే యీ పరస్పర త్వము సమన్వయింపు చున్నదనియు, అందుచే కొన్ని విషయములలో అనివేదికము ఆకాభంగమును కలిగింపుచున్నదనియు, యెల్లరకును తెల్లము గాకపోదు. ఏలనన, బ్రాహ్మవాలులోని విరోధియనులు భారతదేశమున నివాసముల నేర్పరచుకొని, తమపేరుతో ఆస్తిని సంపాదించి, మ్యూనిసిపలు హక్కులను పొందియుండు విషయమునుగూర్చి యీ సభవారెట్టి అభిప్రాయమును నొసంగ లేదు. మరియు, యీ బ్రాహ్మవాలు విరోధియనులు వర్తకము చేయుటకు లైసెన్సుల నొసంగుటని మ్యూనిసిపాలిటీలను కోరవచ్చుననియు, ఇతర దేశములకుండి వచ్చి హిందూదేశమున నిగసించు వారలనుగూర్చి యూరియను ఇమిగ్రాంటు రెగ్యులేషనుఅక్ట ననుసరించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వర్తింపరా అనువిషయ మింకనుమాడవలసి యున్నది. ఈ శాసనమునుబట్టి, కొన్ని ఆర్థిక కారణముల చేయితరులు తమదేశమున నుండుటకు తీరస్కరింప ప్రభుత్వమువారి కధికారము కలదు. ఈ శాసనముననుసరించునీ, ఆశియా ఖండవాసులు, వలసరాజ్యములలో నివాస మేర్పరచుకొనుట కచ్చటివారు సమ్యక్తింతుటలేదు. ఇట్లే, వలస రాజ్యములవారి ని గూడ ఇండియా దేశమునకు రాకుండగ ప్రభుత్వము వారు తీరస్కరించెదరా? ఇండియా ప్రభుత్వము వారు, కనడా దేశములు, తమ దేశము నుండియే వచ్చిన తప్ప, భారతదేశమున నుండు రాదని శాసించ గలరా? అట్టిలియా నుండి యీదేశమునకు వచ్చు ప్రతి మనుజుడును కొంత విద్య నేర్చి, సంస్కృతము మున్నగు భాషల నేర్చిన గారిని పిలువదని ప్రభుత్వము వారు చెప్పులరా? పరస్పరత్వ విధానము లెట్టి యాకృతి దాల్చునో మనమింకను మాడవలసి యున్నది. కాని, సామ్రాజ్యసంగ్రామ సభలోని భారతీయు లీ విషయమై హిందూదేశములోని ధీమాతో యోచింపకుండగ నే, అనివేదికము నొసంగుట విచారదాయకము.

బ్రిటిషు రాజ్యమునకుజెందిన ఆశియా ఖండవాసులు, కనీసము, యితర ఆశియాఖండవాసులకంటె నైనను హిసముగ మాడబడరాదని అనివేదికము సలహా నిచ్చుచున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో, బ్రిటిషు ఆశియాఖండవాసులకు యెక్కుడు ఆధిక్యత యొసంగవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వము వారెందుకు కోరరాదు? భారతదేశ వర్తకులకుగూడ జపానుదేశపు వర్తకులకు వలెనే సమానసౌకర్యముల నొసంగ వలెనని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు యూనియను ప్రభుత్వమువారిని కోరెదరా? అట్లు కోరిన యెడల వారు సమ్యక్తించెదరా? జపాను దేశములు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో యుద్ధము ప్రారంభమైన నాటగండియు నిస్తాకముగ వర్తకమును సాగింపుచున్నారు కాని, కేంబ్రిడ్జిలో విద్యనభ్యసించిన యువులు భారతీయ విద్యార్థులను, కేపుటవునువద్ద నిలుగరాదని శాసించి, విరోధియనులు, జపానువారు పురమును ప్రవేశింపవచ్చునని ఆ ప్రభుత్వమువారాజ్ఞ యొసంగిరి.

కనడాదేశమునకు జపానుదేశములు తమ భార్యపుత్రులతో వచ్చుటకు పిలుకలుగుచున్నదనియు, యిట్టి హక్కులనే భారతీయులకు గూడ నొసంగవలెననియు యీ నివేదికమున తెలుపబడియున్నది. జపాను దేశములలో సమానమైన హక్కుల నొసంగవలయునని కోరవచ్చును, అచ్చటి భారతీయులు కొంచెము తప్పుమాగ్గును ననుసరించిన తోచెడిది. భారతీయులు భార్యలతోడను, మైనరు పుత్రులతోడను రాహు

దదని వలసరాజ్య ప్రభుత్వము వారు శాసించిరి. అందునైని భారతీయ ప్రతినిధు లీ విధముగ ఆభిప్రాయపడుచున్నారు. “ఈ కష్టమునుగూర్చి హిందూదేశమున గోరంతలు కొండంతలుగా చేయుబడినది. నిజముగ కూలి చేసికొను పదిమంది సిక్కులు తమ భార్యలను వెంటబెట్టుకొని సోదలను కోరుదురు. ఇట్టిస్థితికి రాజకీయాంగోళనా పరులే కాకణము. కాని సామాన్యము గు సిక్కు భాతీయుడు ధనాన్వయమున కై ప్రపంచమున నుంచారము చేయుటకు తన భార్యను వెనుక వదలివేసితిని విచారపడడు.” ఈ మాట లెల్లరకును కష్ట కఠోరముగ నుండును. ప్రభుత్వ కార్యదర్శియు, వారి సహాయులును, భారతీయుడు తన ఆలబిడ్డలను వెంట గొనినచ్చుట మానవస్వభావమే యని గ్రహించినట్లు తోచుటలేదు. ఇట్టి విషయమున రాజకీయాంగోళనాపరు లేమిచేసిరి? శోచనీయుడుగు నిట్టిపరిస్థితులను రూపుమాప ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంతతము ప్రయత్నములను గానించు చుండవలదా? ఈవిషయమున రాజకీయాంగోళనాపరులు మాత్రమే యత్నములు గావించింత మాత్రమున, ఈ విషయమున భారతీయులకు గల హక్కులు తగ్గిపోవునా? ఇందునుగూర్చి భారతీయప్రతినిధులకు మాత్రము తెలియదా?

విద్యార్థులకు భారతీయులకు, నివాసార్థముగాక, ప్రయాణమునకు, విద్యార్థ్యనరముగకు తగిన సౌకర్యముల నేర్పరచవలయునని మరొక సలహా చేయుబడినది. ఇది సందర్భమే! కాని, భారతీయ విద్యార్థులు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నెచ్చటనైనను యెందుకు నిగసించ పిలువెను? కనడా ముఖ్యమంత్రిగారు ఇది సాంఘికాభివృద్ధికి ఆహ్వానకరమని చెప్పియున్నారు. భారతీయు లెట్లు సంఘమున కపాదుకరముగ పరిణయించెదరో యూహించ నసాధ్యము.

తరువాత, వలసరాజ్యములలో నివాసము నివాస మేర్పరచుకొనిన భారతీయులను సాంఘాతితో తిలకింపవలెనని నివేదికమున కోరబడియున్నది. జనగణబుట్టుగా రీవిషయమునుగూర్చి మాట్లాడుచు, దక్షిణాఫ్రికాలోని చిక్కులనివారణచయ్యెననియు, అని ముఖ్యముగ పరిపాలనావిషయకములే అనియు నుడిచియున్నారు. కాని, ఆకష్టములు శాసనవిషయకములు. యూనియను ప్రభుత్వమువారు వానినిగూర్చియేమియు చేయ జాల నునియు ఆ ఆధికారము రాష్ట్రీయ సభలకు గాని, పుర పాలనా సంఘములకు గాని యొసంగబడిన దనియు చెప్పుదును. సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు గూడ స్వపరిపాలనా రాజ్యములలో జోక్యము కలుగజేసికొనజాల మని చెప్పియున్నారు. బ్రాహ్మవాలులో వర్తకమునకు లైసెన్సులనిచ్చు అధికారము పురపాలనాసంఘములకు గలదు. కొన్ని పురపాలనా సంఘములు భారతీయులకుల ప్రాతలైసెన్సులను తిరుగి యొసంగకపోవుటయే గాక, ప్రాతలైసెన్సులను ఇచ్చుటకు తీరస్కరించుచున్నవి. అతడు భారతీయు డనియు, అందుచే ఆ డిచ్చట నుండుట వాంఛనీయును కాదనియు వారంతులకు కారణముగ చెప్పుచుందురు. ఇంకను వీరక నేకకష్టములు కలవు. స్కూలుగారు దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయ సంస్కర యుక్తులకు తమ కింత ఆలజిని కలిగింపదని చెప్పిరి. పీరు యూనియను ప్రభుత్వమున కొన్ని మార్పులను చేయునై యుత్పించుటతో శృష్టికేందక, యూనియను దొరతనమువారి మానమును మార్పుమొందింప ప్రయత్నింపవలెను. కాని సరియొక్కయు, అచ్చటి భారతీయుల యొక్కయు ప్రయత్నములు ఫలవంతము లగుటకు హిందూదేశజాల ప్రోత్సహ చత్వరసము.

(౦)

శ్రీ శాంతమాంబ శుచిత పరనాలయము, గాత్ర పాతశాల:— కృష్ణజిల్లా నగ్నపురమున నుద్భవించి కార్యస్థానమున నుద్భవించి పత్రికాధిపతులగు తాడిమేటి వేంకట సత్య నూర్యప్రకాశరావుగారి తల్లిగారి భావకార్యము వైఫల్య నాలయమును రాత్రిపాతశాలయు స్థాపించబడి ఈ సెప్టెంబరు 4 వ తేదీ లగా నుత్తు కార్యక్రమము నిర్వహింపబడుచున్నది. పరనాలయము ఎల్లరకును శుచితము. గాత్రపాతశాలయందు పలకలు పుస్తకములగూడ నుచితముగ నియ్యబడి విద్యగరపబడును. సర్వేశ్వరుని యుగగ్రహమునల కొలదినినములలో నుద్భవించి పత్రికాస్థాపకులగు కీర్తిశేఖరయిన శివశంకరకవిగారి పేరుకు నొక పుస్తకభాండాగారమును స్థాపించబోవుచున్నాము. ఈ భారహృదయ లీయుద్ధయమునకు గొడ్డుదురుగుగాక. (ఒక విలేఖర)

స్థానిక వార్తలు

క్రొత్త వకీళ్లు:— టి. ఆర్మోగనాదర, ఏ. ఎస్. వెంకట రామయ్యగారు నిన్నటిదినమున (10-9-17) నా కోర్టు వకీళ్లుగా నెన్నుకొనబడిరి.

స్వరాజ్యోద్యమము:— మ-రా-రా-శ్రీ, ప్రబల లక్ష్మీనరసింహంగారు నేటిదినము(11,9-17) సాయంత్రము 5.30 గంటలకు గోడ్డే హాలునందు స్వరాజ్యోద్యమమును గురించి యుపన్యసించెదరు. ఎల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

ఉపన్యాసము:— ఎస్. ఐ. రైలువే వైద్యోగ్యులు డాక్టరు మెక్ కాతే హేనుగారు గత గురువారమున ఎస్. ఐ. రైలువేసమాజ భవనమున “శ్యాసన్యాధి”ని గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఎస్. ఐ. రైలువే ఏకైక మాయూరు హెడ్డుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి.

తండ్రియారుపేట హత్యకేసు:— ఈ కేసునందు పారిపోయిన నేరస్థుడు గత సోమవారము రాత్రి ఎగ్నా యూరునకు సమీపములో నున్న తయంతుప్పముయొద్ద తండ్రి యారుపేట సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు కందస్వామి మొదలియారు గారిచే పట్టుకొనబడి నిన్నటి దినమున కోర్టుకు దీసుకు వెళ్ళ బడినది.

మొర మెనహత్య:— నిన్నటిదినము రాత్రి 8 గంటలకు గోవిందప్ప నాయుడు విధియందుండు వీరభద్రపిల్లారి గుడి వద్దనుండు రిక్తాబండ్లవాండ్లు కలహించి అందులో నొకరిని నేటికొకరు కత్తితో పొడిచివేసిరి. వారిని పోలీసువారు ఆసు ప్రతికి తీసికొనివెళ్లిరి. వాడు చనిపోయెను. నేరస్థులను పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

ఒక ప్రమాదము:— మొన్న చెట్టుటలోని పచ్చ యప్పకాలేజి హాస్టలులోని యొకవిద్యార్థి హాస్టలుముందర రైలు దిగుచుండగా కాలిబాజీపట్టాలవైబడి మీగాలిమీదుగా బండి చక్రముపోయి కాలిరెండుముక్కలయ్యెను. బండిపోయిన వెనుక హాస్టలువిద్యార్థులు కొందరి సహాయమున వాని నాస్పత్రికి గొనిపోయిరి. వానికి ప్రాణాపాయము గలుగలేదని తెలియుచున్నది.

చెన్నపురి కార్మి రేషను జనరలు మీటింగు:— ఈనెల 18-వ తేదీ మంగళవారమునాడు సాయంత్రము 5-15 నిలకు రిషనుమందిరమున చెన్నపురి కార్మిరేషను జనరలు మీటింగు జరుగును. ఈ సభయందు చాల ముఖ్య విషయములు చర్చింపబడును. మేల్కొనిగారి నాడేమిదు తీర్మానము, నాటకనర్తకు పరిక్ష, పోస్టాఫీసును రిషను భవనము నుండి తీసివేయుట, కార్మిరేషను అధిక నిధిని గూర్చిన ప్రకటనను, కమిషనరుల నియోజనము, వడియకట్టిన నీటిని కొళాయిలకు సప్లయచేయుట, కలరావ్యాధి, స్పెషలు ఇంజనీరు ఆఫీసు మున్నగు ముఖ్య విషయములు చర్చింపబడును.

నేటి వాతావరణస్థితి:— చెన్నపురి తీరమునందు ను కర్ణాటకమునందును వాయుభారము కొద్దిగ తగ్గినది. ఇతర ప్రదేశములందంతగా మార్పు లేదు. బంగాళాఖాతము నందంతటను వాయుభారము సుమారుగానున్నది. బహుశః బంగాళాఖాత ప్రదేశపువర్షభాగమునందు అల్పవై వాయు భార మేర్పడుచుండవచ్చును. వాయుత్రివ్రత చాలవఱకును తగ్గినది. నేటియుదయము గోపాలూరు, వాల్తేరు, చెన్నపురి కార్వారు, హన్మక, ఉదకమండలము, కోయంబుత్తూరు, సేలములయందు వాయువునందు చలనము లేదని తెలియవచ్చినది. కొన్నికొన్ని చోట్లతప్ప ననేక ప్రదేశములందు వాయువు వాయవ్యముగ నైనను పశ్చిమముగ నైనను వీచుచున్నది. పగటి యుష్ణము చెన్నపురితీరపు ప్రదేశములందు సాధారణస్థితికి తక్కువగను, పశ్చిమతీరమునందు సామాన్యముగను, ఇతర ప్రదేశములందు చెక్కుచగనున్నది నిన్నటివర్షాశ్వాసు అత్యధి కోష్ణము (96 1/2 డిగ్రీలు) పురుకోగ్లట నెల్లూరు లందుండెను. ఉత్తర సర్కారులందు దశ్యధికోష్ణము గుంటూరు నందును (95 డిగ్రీలు) దత్తమండలము లలో (95 1/2) కడప యందు నుండె. రాజధాని యుత్తరభాగమునందు రాత్రి యుష్ణము సాధారణ స్థితికి మించియున్నది. మేఘము లంతటను తగ్గినవి. కాని దత్తమండలములందును మైసూరునందును దట్టముగ నున్నవి. మైసూరునందు 1 1/2 అంగుళముల వఱకును, మధురయందు 1 అంగుళము వఱకు వర్షించినది. దత్తమండలము లందును కర్ణాటకమునందును కొంత మంచినర్షము కురిసినది. జధాని యుత్తరభాగమునందు దల్పవృష్టి కురిసెను.

ప్రత్యేక ప్రావృతేతర సంఘము.

కొన్ని మాసములనుండి దక్షిణహిందూ ప్రజాసంఘము యొక్క ఆదరణక్రింద బ్రాహ్మణేతరపక్షము పని బూని చేయుచున్నారమని చెప్పకొనుచు ఆంగ్ల, ఆంగ్ల, ద్రవిడ పత్రికాత్రయము ప్రకటించుచుండుట ఎల్లరకును తెల్లంబె! ఎంతవర కది నునపక్ష మవలంబించుచున్నవో విచారితము. ఎవరో యొక్కరిద్దరు స్వార్థపరులతప్ప మిగత యావత్ బ్రాహ్మణేతరసంఘమువారు, దేశీయ మహాజనసభ, మహమ్మదీయసభ, 19 గురు సామ్రాజ్యభాసనసభ్యులు సంతకము చేసిపంపిన స్వరాజ్య విధానమును ఏకగ్రీవముగా నంగీకరించుచున్నారు. మొన్న మొన్న నే కోయంబుత్తూరులో జరిగినసభకు అన్నిప్రక్కల నుండి విశేషముగా జనులు పోకపోయినను ఒక మాదిరి అది బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యసభయని చెప్పవచ్చు. అందు చర్చింపబడి చేయబడిన తీర్మానములే వై విషయమును నిర్ధారణపరుచుచున్నవి. ఈ తీర్మానముల నే 80 కోట్ల భారతీయులు కోరిరి. ఇతరులు దేనిని “స్వరాజ్యము” హోమహూల్” మొదలగు పేర్లతో పిలచెదరో దానినే బ్రాహ్మణేతరులవగు మనము ఇతరులకంటె నెక్కువగా ప్రత్యేక పేరిడకనే తీర సంగ్కరణముల గోరితిమి. కోయంబుత్తూరులోని మన సభ గావించిన తీర్మానములు అచులులో బెట్టునట్లు చేయగలిగి ఏదైన యాందోళనను నీ బ్రాహ్మణేతర పత్రికలు చేయు పుణ్యమున బోవుచున్నవా? మీరు మిక్కిలి కాంగ్రెస్ వారిని మహమ్మదీయ సభవారిని శ్రీమతి ఆనిబెంటుమ్మ ప్రభృతులను దూషించుటయే గాక మనసంగ్కరణలు మనకు కావలయునని కోరు బ్రాహ్మణేతర సోదరుల వై సహితము దూషణ వ్యాసములు ప్రయోగించి రెదరించుచున్నది. కాన ఇవి మనపత్రికలు కాని మనపక్ష మునిపని చేయునది కానిన కావని రూఢిగా దృఢపడినది. ఇక వారిని తమచేత నుంచుకొని ఇవ్వుమువచ్చి నట్లు నడుపు నాయకులు తాము నాల్గుకోట్ల బ్రాహ్మణేతరులకును నాయకులమని పదేపదే ప్రకటించుకొను చున్నారు. దక్షిణ హిందూ ప్రజా పక్షమున పనిచేయు సంఘమని చెప్పకొను దానికి ఇవ్వుపడి సామభూతిని జూపి చందాదారులయిన కొద్దిమందికి నాయకులౌదురెమో గాని, ఎల్లరకు నాయకు లనిపించు కొనుటకు వారి కర్హత లేదు. తగదు. మనకు వ్యతిరేకముగా మన కోయంబుత్తూరు సభాతీర్మానములను నిర్ణీతముచేయువారు మనకెట్లు నాయకులుగాగలరు? వైకొద్ది మందితప్ప ఎల్లరు బ్రాహ్మణేతరులు స్వపరిపాలనమున కువ్వీకులూరు చున్నవారే. స్వరాజ్యసమితులలో జేరిన బ్రాహ్మణేతరులను దక్షిణహిందూ ప్రజాసంఘములో చేరిన వారితో బోల్చి చూచిన నిజానిజములు తెలియకమానవు. బ్రాహ్మణేతరవిద్యార్థుల నేకులు తమధన, జీవిత, సర్వస్వములను ధారబోసి స్వరాజ్యప్రాప్తికై పాటుబడుచున్నారనుటలో యతిశయోక్తిలేదు. మనసంగ్కరణా విధానమునకు తమసామభూతిని వైతము తెల్పినవారు మనకు నాయకులు గారు! వారిని మననాయకు లనుపించుకొనుట మన ఆత్మగౌరవమునకు భంగము. ఇప్పుటికి వీరుచేసిన ప్రకటన ములు, పనులు వారికేగాని మనకందులో ఏలాటి బాధ్యతలేవు. ఇక స్వపరిపాలనా విధానమునలన మనకెన్నియో లాభములు గలవు. నిర్భంధోచిత ప్రారంభవిద్య, ఆయుధ కాసనము, పరమెనెంటు నెటిలోమెంటు, అడవి, పత్రికా కాసనముల మార్పులను మనము ముఖ్యముగా చేసికొనవలసి యున్నది. వీని సవరణలను మనప్రభువులు నిరాకరించియున్నారు. వీనియొక్క ప్రత్యేక లాభములు వివరముగా వ్రాయుటకు విస్తరభీతిచే వదలిపాడెను. స్వరాజ్యము సంపాదించబడినగాని మనమువీనిని ఆచరణమందుంచుకొనజాలము. ఇవి మనకుగలిగిన గాని దేశపభివృద్ధిచెందజాలదు. ప్రజాప్రభుత్వమలరడిన బ్రాహ్మణులే జుట్టుకొందురని దురుహా కొందరి మనంబుల నున్నట్లు తోచుచున్నది. సామ్రాజ్య పరిపాలనమునందేమి, స్థానిక పాలనము నందేమి మన జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రతినిధుల నుండు నట్లు మన మెత్తున ప్రాతినిధ్యము గోరకచ్చును. కోరుచు న్నారము. దానిని బ్రాహ్మణులు సంతోష పూర్వకముగా నంగీకరించుచున్నారు. ఇక మనకు భయమేమి? మన ప్రాతినిధ్యమే ఎత్తువైన వారి నే మన మణగ ద్రొక్కవచ్చుగా! గాన బ్రాహ్మణులే జుట్టుకొందు రను సపోహాలు గల్పించిన యాపత్రికాత్రయము యొక్కవ్రాతలు, అనాలోచిత మైనవని స్పష్టపడినది. మన

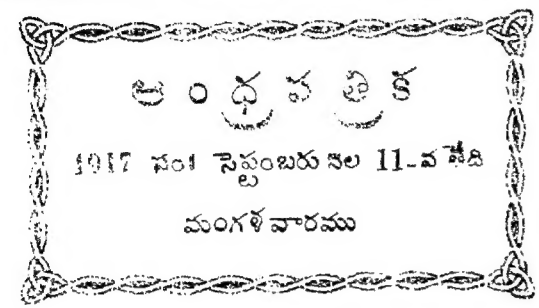
హిందూదేశము పూర్వపు దౌస్థ్యమును బొందవలెనను ఒక్కటే నూత్రము గలదు. అదియే ప్రజాప్రభుత్వమగు “స్వరాజ్యము.” పరిపాలన మన చేతులందున్న గాని మన యభివృద్ధికి కావలసినట్టి సౌకర్యములను జేసికొనజాలము. కాన బ్రాహ్మణేతరుల వాంఛలను పూర్తిగా నిషేధింపాతముగా ప్రకటించగల నొక ప్రత్యేక సంఘము తక్షణము కావలసియున్నది. దాని పక్షమున మన ప్రభువులకు మన మనసులోని దానిని వ్యక్తీకరించుటకు నొక ఆంగ్లపత్రికయైనను గావలసియున్నది. దానిలో మన మెల్లరము పాల్గొనవలసి యున్నది. దీని విషయమై ఎ. సభాపతి పిళ్ళగారు, విచార మృదయముతో ఆలోచించి యీనెల 7 తేది ఆంగ్లదైనిక పత్రికలో వ్రాసియున్నారు. బ్రాహ్మణేతరులెల్లరు సాధనముగా దానిని జదువ ప్రార్థితులు. త్వరలో హిందూదేశ కార్యదర్శి మాంటేగుగారు మనదేశము రానున్నారు గాన ఈలోపుననే వారికి మన కోర్కెలు నివేదించవలసి యున్నది గాన యొక సంఘముకొఱకు సభ జరుపబడవలయును.

ప్రస్తుతము మనవని మన మనకొనుచున్న పత్రికలు నాయకులు మనవారు కారు. వారు స్వార్థపరులు. మన కోయంబుత్తూరు సభా తీర్మానముల నమలులో బెట్టుటకు మనము పూర్ణాందోళన మొనర్చగడగవలయు. దానిని చేయుటకు ప్రత్యేకసంఘము గావలయును. మాంటేగుగారికి మన కోర్కెల నివేదించుకొరకు ఒక సభ చాలదు. మరియొక సభ చేయవలయును. అట్టిది యుత్తరసర్కారులలో జరుగనున్నదని వినుచున్నారము. దానికై పనిజేయుడు. ప్రజలు ప్రబోధించుటకు పత్రికలు గావలసియున్నవి. మనమెన్నియో చేయవలసియున్నవి. ప్రస్తుత స్వపరిపాల నాందోళనము ప్రవాహ రూపమున మారివది. ఎవ్వరు దాని కడ్డనిల్వగలరు? నిల్వినను తన గౌరవమును గోల్పోవుటయే గాక పరచ్యుతుడగుట నిష్క్రమము.

హిందూ పట్టాభిరామారెడ్డి

చీరాల ప్రార్థన సమాజము, గృహప్రవేశోత్సవము:— శ్రీమితాపురము రాజుగారి దాతృత్వమునలన గుంటూరుజిల్లా చీరాలపురమునందు నిర్మించబడిన ప్రార్థనసమాజ గృహప్రవేశోత్సవము గడచిన ఆదివారమునాడు (9 వ తేది) అత్యంతోత్సాహముతో జరుపబడినది. బ్రాహ్మ, ప్రార్థనసామాజికులు కాకినాడ, రాజమండ్రి, గుడివాడ, గుంటూరు, బాపట్ల, మదరాసు, వంగవోలుపట్టణములనుండి విచ్చేసిరి. మందిరము రమ్యయిన ప్రదేశమునందు చీరాల, పేరాలల మధ్యమున కట్టబడియున్నది. యూనియను ఆఫీసుకు కెదురుగా నున్నది. ఆదివారము నాడు 9 గంటలకు నగర సంక్రీర్ణము ప్రారంభింపబడి, హరిభజనను జేయుచు సామాజికులు ఊరంతయు దిరిగి వచ్చిరి. నాలుగు స్థలములందు జేదాంతము వేంకటకృష్ణయ్యగారును, పిల్లలమర్రి సుందరరావుయ్యగారును, కోటంరాజు పున్నయ్యగారును జీవితముయొక్క పరమాధ్యమును, బ్రాహ్మసమాజమునుగూర్చియు ముచ్చటించిరి. 12 1/2 గంటలకు బాబు హేనుచంద్ర సర్కారుగారు ప్రవేశోత్సవమును జరిపి ధర్మపసంగమును జేసిరి. శ్రీయుత పాలపర్తి నరసింహము గారు ప్రార్థనమును జేసిరి. సాయంత్రము 4 మొదలు 6 వరకు సామాజికులందరును జేర సమాజమును వృద్ధి చేయవలసిన విషయములను గురించి ముచ్చటించి, కార్యవాహకులను నియమించుకొనిరి. సాయంత్రము 6-15 లకు బహిరంగసభ సమాజము యెదుట నున్న విచారమయిన స్థలములో జరిగినది. పురప్రముఖులలో ఊటకురారి కోటయ్య శ్రేష్ఠిగారును, డాక్టరు హరినారాయణ పంతులుగారును, మునిపల్లె సుబ్బయ్య, లింగయ్యపంతులుగారును, రావుల లోకనాథముగారు, పంగులూరి గోపాల శంకరముగారు మొదలగు వారును సుమారు 3, 4 వందలమందియును సభ నలంకరించిరి. వంగవోలు డిప్యూటీ మునసబు, కె. కళ్యాణస్వామి బి. ఎ. బి. ఎల్. గా రగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. ఇప్పుగుంట సుబ్బుకృష్ణయ్య, రామరాజు చెంచురామయ్య, పాలపర్తి నరసింహము, డి॥ వెంకయ్య గారలు బ్రాహ్మమతోడేశములను, బ్రాహ్మసమాజపు సందేశమును గురించి వృద్ధంగమముగను, మనోహరముగను, ఆత్మోద్దీపన కరముగను ఉపన్యసించిరి. ఆధ్యక్షుని అంత్యోన్యస్వాసముతో సభ ముగిసినది. ఆరాత్రి పదిగంటలకు సుబ్బుకృష్ణయ్యగారు సమాజమందిరములో హరికీర్తనమును గావించిరి. ఆయన పోత నామాత్యుని భాగవతమునుండి విపులముగ పద్యములను జదివి బ్రహ్మకీర్తనములను పాడి, అందరివృద్ధయములలోను భక్తి ప్రజ్వరిల్లునటుల ప్రసంగమును జేసిరి. సమాజమునందు ప్రస్తుత మొకపతనాలయమును లెజుచునట్లు ద్వేషింపబడినది. ఈపురు పాలెము, చీరాల ప్రార్థనసమాజీకులును, మిత్రులును, వచ్చిన సత్తిథుల నందరిని చక్కగా సత్కరించి వారి కృతజ్ఞతలకు పాత్రులయిరి. గ్రామవాసులును సమాజమువారియెడ సోదర వాత్సల్యమును మున్ముందు జూపి వారి కనేక విభముల తోడ్పడెద రనుటకు సందేశము లేదు. (ఒకవిలేఖకుడు)

విషయానుక్రమణిక.	
భర్తృసత్తముల నిర్వహణము, యుద్ధానంతరము	2
స్థానికవాదము	3
ప్రధానవాదము	
సంగ్రామము	4
వాదము - వ్యాఖ్యలు	5
విరోధాచారసంగ్రామము	
విదేశతంత్రవాదము	6,7
వృత్తాంతములు	8
ప్రజాభిప్రాయములు	9
ఇంగ్లీషుతంత్రవాదము	10, 11-12, 13-14
ఆంధ్రమహాజనసభా స్థాపితోపసంఘమున కొకవిజ్ఞాపన	15

సంగ్రామము.

జర్మనుల ఘోరకృత్యములు జానాటికి బయల్పడుచున్నవి. యుద్ధానంతరము నుండియు జర్మనీ, స్వీడన్ మొదలగు తటస్థదేశముల మూలమున, రహస్య వర్తమానముల బంపుచునే యున్నది. జర్మనులు గావించుచున్న ఘోరములను లాన్సింగుగారు బయటపెట్టివును, వాగిరికదేశముల యందెల్ల నాశ్చర్యకారములుగలిగినవి. ప్రాకుహములో నున్నట్టి జర్మను రాయబారి యొక్క కార్యస్థానము జర్మనులతంత్రీకార్యాలయముగ బరిణమించినది. ఈ సంగతిని ఆంగ్లేయులు గుర్తెరిగి, 1915 వ సంవత్సరము వసంతకాలమున, స్వీడనువారితో నిట్టి యకార్యము లికముందు జరిగినచో, సముద్ర తీరప్రాంతల యుపయోగమునకు స్వీడను దేశమున కహత యుద్ధంబు దని మందలించిరి. ఇట్టి యకార్యకరణము లికముందు జరుగనేరవని, స్వీడను వారు పూచీపగిరి. కాని అప్పటి నుండియు అమెరికాదేశపు తంత్రీవార్తల వీ పనికై ఉపయోగ పడుచున్నవి. అమెరికాదేశపు బస్వేషణ శాఖవారి చాకచక్యముచే, స్వీడను దేశపు దుర్భాగము లిపుడు బయలుపెడలినవి. ఆర్జెంటైను రాష్ట్రము జర్మనీపై యుద్ధము ప్రకటించునేమో యను భయముచే, ఆర్జెంటైను నున్న జర్మను ప్రతినిధియగు కౌంటు లక్సుబర్గ్ గారు, ఆర్జెంటైను పడవల నన్నిటిని రూపులేకుండ సముద్ర గర్భము గావించవలయు నని స్వీడను రాయబారి గారి కార్యస్థానము మూలమున, తంత్రీవార్త సంపిరి. ఇది ఎటులో గనుగొనబడెను. ఇందుచే స్వీడను మంత్రిని, జర్మను ప్రతినిధినిగూడ, ఆ దేశము నుండి వెడలగొట్టక తప్పక బోవును. ఈ యుద్వ్యోగులను దగినటుల దండించక బోయినచో, స్వీడనుపై అమెరికావారు యుద్ధము ప్రకటించవలసివచ్చును. స్వీడను కిక్కుముందు సరకుల బంపుటకు అమెరికా వారు కడు జాగరూకతతో మెలంగెదరు. ఆ హావదాహరణములు జర్మనుల కందకుండ అమెరికా దీసికొనుచున్న రక్షణోపాయములకు, స్వీడను వారు గడు గుండుచున్నారు. లాభకరమగు తమ వృత్తికి భంగము గలుగునేమో యని, స్వీడను ప్రభుత్వము వారికి గల భయమే, యిందుకు గారణ మగుచున్నది. ఆర్జెంటైను ఇంతవరకును జర్మనీతో యతి మైత్రితో మెలగు చున్నది. జర్మను మైత్రి యన నెట్టిదో యిపుడ

యినను ఆ దేశమునకు గరతలామలకము కావచ్చును. ఆంగ్లదేశములో నిందుచే గలిగిన తీవ్ర రోషమునకు మేరలేదు. స్వీడను ప్రజలలో యనేకులు సాంఘికవాదులు గలరు. వీరికి దురుద్దేశ మెన్నియును లేదు. ప్రభుత్వము మాత్రము జర్మనుల యెడ పక్షపాతము జూపుచున్నది. స్వీడను దేశమున యిపుడు ఎన్నిక లారంభమయినవి. ఇందలి పర్యవసానము గమనించుట యవసరము. ఎన్నికలలో ప్రస్తుత ప్రభుత్వము దోలగిపోయినచో, పరిస్థితులు చక్కబడవచ్చును. కౌంటు లక్సుబర్గ్ బ్యూనసు విడిచిపోయెనని తంత్రీవార్తలలో గాననగును. జర్మనులనేరములు అనుదినము అసహ్యతను గలిగించుచున్నది.

జర్మను ఛార్జెసెలర్ గు డాక్టరు ప్రకటించుచు జర్మనుల సంధివరతులను ద్వారలో బ్రకటించెదమని ప్రచురించుటచే జర్మనులలో అలజడి గలిగినది. ఈ కార్యము మిత్రమండలి కనుకూలమే. మిత్రమండలివారు సంగ్రామముపై నిచ్చుచే, యుద్ధము గొనసాగించుటలేదు. తృప్తికరమగు సంధి కొడంబడుటకు సిద్ధముగనే యున్నారు. కాని స్వల్పరాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమును పునరుద్ధరింప జేసి, వారికి గలిగిన నష్టములకు బరిహార మిప్పించిన గాని, సంగ్రామము జాలించుట కియ్యకొనరు. ఇంతవరకును జర్మనులు తమ సంధి వరతుల బ్రకటించలేదు. ఆధారమేమియు లేకనే, సంధి కొడబడవలయునని రాయబారి మూత్రముబంపుచున్నారు. మిత్రమండలిని మోసపుచ్చుటయే వారి యుద్దేశము. రష్యనులతో బ్రత్యేకసంధి గావించవలయునని తమ యావచ్చుకీని వినియోగించి విఫలమనోరథులయిరి. పోపుగారిద్వారా సంధిసూచనల బంపిరి. అంతియకాని, తా మెట్టి వరతులకు లోబడుదురో, యా విషయము నింతవరకును వెల్లడి జేయలేదు. కొలది దినములలో జర్మనుల సంధి వరతులగూర్చి వినగలము.

ఫ్రెంచిదేశమున మంత్రివర్గము మారినది. రిబలుగారు మంత్రివర్గ మేర్పరుచుటకు గోరబడిరి. సాంఘికవాదులు గలసి రానందున రిబలుగారు తమ పనిని నిర్వహింపలేకపోయిరి. ఫ్రెంచిదేశము నందు గలిగిన విషమస్థితి త్వరలో దోలగిపోవునని యూహింపవచ్చును. ప్రస్తుతమున పశ్చిమరంగము నందును, ఇటాలియను రంగమునందును వాతావరణము ప్రతికూలముగ నున్నది. నుంచుచేతను వర్షముచేతను, ప్రతిబంధకములు గలుగుచున్నవి. ఇవి లేనియెడల, ఆంగ్ల ఫ్రెంచిసైన్యము జర్మనుల నుండి విశేష ప్రదేశము నితరుణమున లాగిగొని యుండెడిది. లాయడుజాజ్జిగారు నుడివినటుల, ఆంగ్ల ఫ్రెంచిసైన్యపు తీవ్రపురోగమనమున కాలంకముల గల్పించినది జర్మనులశౌర్య మేమియుగాదు. ప్రతికూల వాతావరణమే యిందుకు గారణమని భూమి గట్టిపడినపుడు తేటతెల్లము కాగలదు. ప్రతికూల పరిస్థితులందుగూడ ఆంగ్ల ఫ్రెంచిసైన్యము జర్మనులను నిదురపోనియుట లేదు ఖుదీలను యధికముగ దీసికొనుచునే యున్నది. శత్రు సైనికుల నిహతుల గావించుచునేయున్నది. మ్యూజునదికి కుడి ప్రక్కన ఫ్రెంచివారు జర్మనులను రెండుమైళ్ల పొడవున ముట్టడించి యొక యరణ్యము నంతయు స్వాధీనము జేసికొనిరి. జర్మనులు తమ బలము నంతను ఉపయోగించి ప్రతిమట్టకుల సలిపిరి. కాని, సైనికుల గోల్పోవుటదప్ప లాభమెన్నియు గాన్పించలేదు. ఆంగ్లేయులు గూడ స్థానికముగ పోరాటములలో ప్రతిభ జూపుచునే యున్నారు. ఇటలీవారు గొరిజియాకు ఈశాన్యభాగమును ఘోర సంగ్రామము సలుపుచున్నారు. ఆఫ్రి

యనులు తమ బలముల నధికముగ నిరంగమునకు గొనివచ్చుటచే, ఫలిత మింకను దేలలేదు. కాని ఆఫ్రియనుల పట్టు నెమ్మదిగ దప్పచున్నటుల సూచనలు గాన్పించుచున్నవి. కారోస్వద్ద ఆఫ్రియనుల యవస్థాంధనము ఇటాలియనులచే ప్రతిఘటించబడినది.

రుష్యను లీ తరుణమున బలహీనత జూపుటచే 1918 వ సంవత్సరమున జయప్రదముగ ముగింపదలచిన సంగ్రామాంతము ఇంకను కొంచెము దూరమునకు బోయినదని లాయడు జాజ్జిగారు నుడివియుండిరి. ఇట్టి యాశాభంగములు మిత్రమండలివారికన్న శత్రువుల కెక్కుడు గలిగినటుల విశదమగును. మారనుయుద్ధము జరిగి మూడు సంవత్సరము లయినది. ప్యారిసు సగరము ప్రవేశించెదమని ప్రగల్భములు వల్లిన జర్మను లింతవరకును, ఆ నైపు దిరిగి చూడలేదు. రీగా పతనానంతరము కెయిజరు భగవంతుడే తనకు సాయము జేసెనని దంభముల బల్కెను. పెట్రోగ్రేడును బట్టుకొనుట జర్మనుల ప్రయత్నమై ఉండవచ్చును. ప్రస్తుతమున జర్మనుల విజృంభణమునకు నాపుదల గలిగినది. “ఆ” యనునది పై నంతైన గట్టిముందుకు వెడలుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించుచున్నారు. రుష్యనులు ఆశాభంగులు గాలేదు. జర్మనుల విజృంభణము నాపుటకు తమ శక్తి సంతయు వినియోగించుచున్నారు. సైనికులలోగలిగిన యలసభావము దోలగిపోయినది. పెట్రోగ్రేడును రక్షించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నమాట నిజమే. సామాన్య జనులను నెమ్మదిగ పట్టణమునుండి వేరొక ప్రదేశమునకు బాపివేయుచున్నారు. ప్రభుత్వ మొకను ఆసువారములందే ఉండునని దెలియజేయబడినది. కాని పట్టణమునకు భయము లేదని ప్రకటించ బడినది. వర్షాకాలమున ప్యాసుకపువరకు శత్రువులు రాగలిగినను, ముందునకు వెడలుటకాపైన వీలుండదు. సముద్రముద్వారా దేశములో బ్రవేశించుట యసంభవము. బాల్టిక్ సముద్రమునందును, ఫిన్లెండు సముద్రమునందును గల మందుగలు జర్మనుల రాక నాటకపరుపగలవు.

ఫిన్ లాండు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నుండవలయు నని, రుష్యాప్రభుత్వమును గోరుచున్నది. తూర్పుఆఫ్రికాలో జర్మనులను ఆంగ్లేయులు తరిమివైచుచున్నారు. ఈసంవత్సరంతములో, అక్కడనుండి జర్మనులు పూర్తిగ దురుమబడవచ్చును. జర్మనులు త్వరలో సంధి కొడబడనిచో, ఆఫ్రికాదేశము ప్రత్యేకసంధి కంగీకరించెద నని బెడరించుచున్నది. అందుచే ఆఫ్రికాదేశము యుగిగినదని యూహింపవచ్చును. యుద్ధాంతము, మన మూహించునంత దూరమందు లేక బోవచ్చును. ఏది యెటులున్నను మిత్రమండలి విజయము చూపు మేరలో గన్పించుచున్నది.

మెయిలుపత్రికావిజృంభణము

మెయిలుపత్రికకు మరోవేసనము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారు సిమ్లాలో నుపన్యసించినపుటినుండియు, మెయిలు పత్రిక శాంతియును వీడినది. మూలాగూగారి రాకకు పూర్వము దేశమున రాజకీయ వాతావరణము శాంతియుతముగ నుండవలయు నని, రాజప్రతినిధిగారు హెచ్చరించిరి. గతమును మఱచి, పాలక పాలితు లత్యంత మైత్రితో మెలగుచుండుట యవసరమని యుద్వోధించిరి. వారి హితవాక్యములు దేశమునందు సంతసమును బురికొల్పును. సాన్సరణ విధానమును గూర్చి సావకాశముగ నాలోచించుటకు భారతీయుల గీకరించిరి. దేశమునందు

పరిస్థితులన్నియు స్వస్థత జెందుచున్నవని ఎల్లరు సంతసింపుచుండ, అట్టి పరిస్థితు లేర్పడకుండ నుండుటకు మెయిలుపత్రిక తన శక్తిసంతోషము పని యోగించుచున్నది. ప్రతిదినము ఈ విషయమై తీవ్రముగా వ్యాఖ్యానముల గావింపు చున్నది. అనుదినము యీ వ్యాఖ్యానముల విమర్శించుటకు మాకు వినుగు జనింపుచునే యున్నది. కాని యవసరమగు తీవ్రవాదములచే రాజప్రతినిధి గారి యుద్దేశమునకు భంగము కలుగునేమోయని, మెయిలు పత్రికా వాక్యముల సరికుజేయక, మాంటాగూగారితో తోడ్పాటు గావించుట యవసరమని దేశీయుల హెచ్చరింపుచున్నారము.

మాంటాగూగారి రాకకుముందు అనుకూల పరిస్థితుల గల్గించుటకు మెయిలు పత్రిక కిష్టము లేదు. రాజప్రతినిధిగారు రుపన్యసింతుటలో, హైందవ ప్రభుత్వము వారు సంతృప్తులయినచో, నిర్బంధవిమోచనము గావించబడునని, తెలిపిరి రాజప్రతినిధిగారు రుపయోగించిన పదముల ప్రయోగము సవ్యముగ లేదని మెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. మెయిలు పత్రికవద్ద రాజప్రతినిధి గారు వ్యాకరణము సభ్యసింప నక్కరయుండదు గద! రాజప్రతినిధిగారి యపన్యాసమునందు సందిగ్ధము మాకు గాన్పించలేదు. తనయభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగ నుండుటచే, పదముల యర్థమును మెయిలు పత్రిక గ్రహింపనటల నటించవచ్చును. సరియగు పూచీ దీసికొనకుండ బిసెంటుగారిని వదలి నైచుటకై, స్థానిక ప్రభుత్వమువారిని నిర్బంధించుటకు ప్రయత్నములు గావించబడుచున్నటల మెయిలు పత్రిక నుట్టిడియమున వ్రాసింది. అందుచే తామును, తమతో సంగీతరీతి యూరపియనులును, భారతీయులును, ఇట్టి ఫలితము జేకూరకముందే తమ యసమృత్తిని దెలిపి, బిసెంటుగారిని వదలినచో నింకను దృఢమగు యసమృత్తిని దెలిపెదమట నుడివినయెడల, మాంటాగూగారు భారతీయ సమస్యల పరిష్కరించుట కవసరమగు దేశీశాంతికి భంగము కలిగింపుచున్నదని, తనను వీలనిందించెదరని, మెయిలుపత్రిక యాశ్చర్యము జూపుచున్నది.

ఆమె నిర్బంధమునుండి విముక్తురాలగుటకు మదగాను ప్రభుత్వమువారు సంతృప్తి జెందవలయు ననియు, అయినను మాంటాగూగారు లాక్షణికముడైన మొదలగు ప్రముఖుల యండలో అందుకు వ్యతిరేకముగ బ్రవర్తించెదరేమో యను భయము గలుగుచున్నదనియు మెయిలుపత్రిక వ్రాసింది. నిర్బంధావాసముల దీని నైచుటకు, మాంటాగూగారి యుద్దేశము శాంతి నెలకొల్పుటయే యని మెయిలుపత్రిక యంగీకరించింది. “కాని యసభ్యమగు నాందోళనము జరుప మని శిక్షితులు పూచీ పడని షరతుమీద వారిని వదలినచో, దేశీయుల డాగియున్న రాజకీయ మగు సంతోషకులన్నియు నొక్క మారుగ విభ్రంభించును. అవి బయలు వెడలినయెడల, హోంరూలుకొరకు బనిచేయుచున్న వాటికన్న, నెక్కువ యాతురముగను, ప్రబలముగను, బని చేయగల” వని మెయిలు పత్రిక యుడిపించుచున్నది.

మెయిలు పత్రిక వ్రాతలవలన దేశీయులలో నాందోళన మెక్కుడుగుటకు మార్గ మేర్పడును. శాంతి నెలకొల్పు భారము ప్రభుత్వముపాలింది. వారధానిని ప్రజలకు సౌఖ్య మొనగూడునటల నిర్వహించుటకు బూనినపుడు, మెయిలుపత్రికను అవసరరాందోళనము జరుపకుండ మందలించుటకు ప్రభుత్వమువారు గడంగవలెను. మాంటాగూగారి రాకకు బూర్వము దేశమును శాంతి భూయిష్టము గావించుట యవసరము. అట్టితరీ మాంటాగూగారి రాక ఫలప్రదము గాగలదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము. ప్రత్యేకాంధ్ర మహాసభ జరుపుటకు ఆంధ్ర దేశముం దన్నిదిక్కుల నుండియు యంగీకారధాన్యములు బయలు వెడలినవి. ఈ నెల 16 వ తేదిన ఆంధ్రమహాసభాస్థాయిసంఘము వారివిషయమై యాలోచించెదరని ప్రకటించబడినది. ఆంధ్రులలో దిరిగి సంచలనము గలిగినది. డాక్టరు పట్టాభి సీతా రామయ్యగారు, ఆక్టోబరు నెల 6వ తేదిన జరుగు అఖిలభారత దేశీయమహాజన సంఘసభ యందు ఆంధ్రరాష్ట్రమును గూర్చియు, భాషా ప్రయత్న రాష్ట్ర నిర్మాణమును గూర్చియు, ప్రత్యేకాంధ్ర కాంగ్రెసు శాఖను గూర్చియు తీర్మానముల నుపపాదించెదమని సంఘ కార్యదర్శులకు దెలిపి యుండిరి. భాషాప్రయత్న రాష్ట్ర నిర్మాణవిషయమున, కలకత్తాలో జరుగు కాంగ్రెసులో చర్చకు దేవలయు ననియు, మాంటాగూగారికి బంపు విజ్ఞాపనమున రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమునకు భాషాప్రయత్న విభాగము ముఖ్యపరిమళమని దెలుపవలయు ననియు గూడ గోరియున్నారు.

ఈ సభ జరుగకముందే, ప్రత్యేకాంధ్రమహాసభనుసమావేశపరచి, శీతారామయ్యగారి ప్రయత్నములకు జేయూత నొసంగుట యవసరమని, ఆంధ్రులకు నివేదించుచున్నారము.

నవీన బ్రాహ్మణేతరోద్యమము. ఉదా రాశయలగు బ్రాహ్మణేతరుల సంఘము నొకదాని నేర్పరచుటకు చెన్నపురిలోని బ్రాహ్మణేతరులందరు గలసి రేపటి గురువారమున సమావేశ మయ్యెద రనియు, రావుబహదూరు త్యాగరాయశెట్టిగారు మాంటాగూగారి కిచ్చిన తంత్రివార్తచే దేశీయుల నేర్పడిన పరిస్థితుల గూర్చి ఆసభలో జర్చింకబడు ననియు, దినాను బహదూరు పి. కేశవశిల్పగారి యుద్దయము సామోదించిరనియు, ఏ. సభాపతిశిల్పగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు. మారత సమావేశమునకు జయముగ నుగుగాక యిది మనఃస్ఫూర్తిగ గోరుచున్నారము.

వేటూక బ్రాహ్మణేతర సంఘము.

ఎన్నగునండి ఏ. సభాపతిశిల్పగారు మా కిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

అయ్యో, బాతీక విషయములను గురించి వాస్తవమైన యభిప్రాయములను వెల్లెయిపుటకు వేటూక బ్రాహ్మణేతర సంఘము నేర్పాటుచేయుట యుచితమని నేనునూచించిన విషయమన్ని ముఖముల వ్యాపించి అనేకులచే నింతత్పత్తికరముగా నామోదింపబడుట సంతోషకరము. దివాన్ బహదూరు పి. కేశవశిల్పగారు ఈయుద్దయమునకు చాలకనుకూలముగానున్నారని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాను ఇట్టి సంఘమును సాధ్యమై సంతోషింపగో నేర్పాటుపలసినదనియు వారు నాకు వ్రాసియున్నారు. ఈనగరము (చెన్నపురి)నందలి బ్రాహ్మణేతరులు రాజోపు గురువారమునాడు సమావేశమై మాంటేగు గారికి త్యాగరాయశెట్టిగారిచ్చిన తంత్రి వార్త వలన గలిగిన పరిస్థితులను చర్చించెదరని తెలియుచున్నది. ఆ సభయందే నూతన బ్రాహ్మణేతర సంఘము నేర్పాటుచేయు విషయము నుగూర్చి ఒక తీర్మానము నామోదించి తక్షణమే తప్పనిసము నకు కార్యనిర్వాహక వ్యయము నిర్ణయించి మన యుద్దయము నారంభించుట మంచిది. 4 కోట్ల మంది బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రతినిధులను త్యాగరాయశెట్టి గారభినయించుచు విశేష ప్రహరముచేయుచున్నారని తెలచు బ్రాహ్మణేతరసాధులకు ఈసంఘమున కధ్యక్షునియొజనమునుగూర్చి మోచించుటకు కొంత కాలముపట్టును గనుక ఈపదవికై నను ఉపాధ్యక్షపదవి కై నను సత్కరించుటకు తంజావూరునివాసు లగు గావుబహదూరు శ్రీనివాసశిల్పగారిని ప్రార్థించిన సమంజసముగ నుండునని కేశవశిల్పగారు నూచించుచున్నారు. గురువారమునాడు సభ నేర్పాటుచేయు ప్రముఖులీనూచన సంగీకరింతురనియుచున్నాను.

నవీన బ్రాహ్మణేతరోద్యమము, హోంరూలు (నిన్న ప్రచురింపబడిన సంతకముల కేవలము) రావుసాహేబు జి. సుబ్బయ్య శెట్టిగారు, వి. చాకరాయగారు, బి. ఏ. బి. ఎస్. ఎస్. వేంకటరామాంజుల నాయుడు గారు, పి. చంచయ్యగారు బి. ఏ. ఎం. ఎల్. టి. ఇ. గోపాలస్వామి మొదలియారు గారు, ఎస్. ఆర్. వయ్యపురి మొదలియారు గారు టి. మాణిక్యమునాయుడు గారు, పి. సుబ్బారావుగారు, గంగనాథముగారు, ఎస్. వెంటాచలము పిళ్లగారు, డబ్లియు. దండికరుగారు, ఏ. గోపాలస్వామిగారు, ఆర్. మునుస్వామిగారు, ఆర్. నాగయ్యస్వామిగారు, ఎస్. కన్నయప్ప మొదలియారు గారు, కె. కుమారస్వామి శెట్టియారుగారు. జి. టి ఆభ్యుసగారు, శ్రీరాములు నాయుడుగారు, ఏ. కుప్పస్వామి నాయకరుగారు, ఎం. కులందవేలు మొదలింతురు గారు.

సామాజ్యశాసనసభ

(౧) మాఫీగారి తీర్మానము.

రాజోపు సామాజ్యశాసనసభాసమావేశ సమయమున మానసియులగు మాఫీగారి క్రింది తీర్మానమును సభలో ప్రవేశ పెట్టెనున్నారు:— “పంజాబు రాష్ట్రమునందలి శాసన కార్యనిర్వాహక పద్ధతులను వీరూపు బరిసారాష్ట్రము ప్రకారముగ నుండునటుల శాసించవలసినదని ఈసభవారు గవర్నరు జనరలుగారిని గోరుచున్నారు.”

పత్రికాభిప్రాయములు.

ఈతీర్మానమునుగూర్చి “పంజాబీ” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— “మాఫీగారు మాచూరిన సమయము కేవల మసందర్భముగ నున్నది. మాఫీగారుతమయొక్కరి రిరపుననే మాట్లాడుకొనుచున్నారు. హిందూదేశ పరిపాలనవిధానమంతటిని తమ వైయధికారి విచారించుచుండగా నిట్టిభండికృతాభిప్రాయముల హిందూదేశ దొరతనమువారెట్లు ఆలోచింపగలరు? బాతీయ, మహమ్మదీయ మహాసభ లొనరిందిన ప్రయత్నములన్నిటిని విఫలము లొనరించుటకు మాఫీగారు పూనుకొనినట్లున్నది. పంజాబీలు మూలము ఈ ప్రయత్నమును నత్యధికముగ గర్హింతురని మేము తలంచుచున్నాము.”

ట్రీబ్యూనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— “ఈతీర్మానమునకెట్టి యావశ్యకతయు గన్పట్టును. దేశమునకంతటికి నేనియో సరియగు సంస్కరణముల నీయవలయునని యాలోచించు తి టి, పంజాబు దేశమును హిందూదేశపు ఆలవ్వరు దేశముగ మార్చువలయు నను యే వ్యక్తి యభిలాషనో దీర్చుకొనుటకు తప్ప నిట్టి తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుట కెట్టి కారణమును లేదు. హిందూదేశ సహాయ కార్యదర్శి ఇన్స్టిట్యుషన్ గారు రాష్ట్రీయ స్వేచ్ఛ యావశ్యకమని చెప్పినప్పట్లు గూడ నిట్టిసమయమున నీప్రశ్నను సభలో ప్రవేశపెట్టుట కేవలము కాలవిశంబంధమునకే యగును. పంజాబునందలి జనాభిప్రాయము ఈతీర్మానమునకు చాల వ్యతిరేకముగ నున్నది. హిందూదేశమంతటి నుండియు నిట్లు పంజాబును విడచియుటకు అధికారులే గాని అసభికారులే గాని జేయు ప్రయత్నములకు పంజాబుదేశము సమర్థింపకలదు.”

నిర్బంధవాసములు.

సిహ్లాలోని స్థితి.

గతబుధవారమునాడు బింబలయ్యగారు మున్నగు వారిని వదలుటనుగూర్చి ఆరుగబడిన ప్రశ్నకు సమాధానియ్యబడినది. అప్పటికిని ఇప్పటికిని ఇచ్చటికిని గతులలో పెట్టి మార్పును లుగలేదు. నిర్బంధితులవలన పూచీకత్తును ఇండియాగోతనమువారు కాంట్రీం ముచున్నటులున్నది. యుద్దయ ముగియవరకును వ్యానుశాస్త్ర నిర్బంధములను తీవ్రములుగు విధానముల నకలంబింపమని నిర్బంధితులు పూచీకత్తులకు వ్రాసియున్న సవరము కలిగినట్లున్నది. ఇచ్చటి వారెవరు నట్టివాదానముల నియ్యవంగినందున, నిర్బంధితులట్టి పూచీకత్తు నిచ్చెదరా? అని ఆసంధివమని తలంపబడుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారు దారి చూపినను అధికారులు దాని ననుసరించి ఆందోళనము నాపకుండుట చాల సంతాపకరము. 19-వ తేదీని పండిత మాలవ్యాగారి తీర్మానము చర్చింపబడవలెను. ఈలోపున నేటియో అనుకూలముగ జరుగగలదని ఎల్లరును తలంచుచున్నారు. అట్లు జరిగినచో నాతీర్మానమును చర్చింపవలసిన అవసరమే కలుగదు. అట్లేదియును జరుగనిచో తీర్మాన ముపపాదించబడును. 12-వ తేదీని శాసననిర్మాణము మూలమే జరుగునని యొకరు సిహ్లానుండి హిందూపత్రికు ఈ నెల 8-వ తేదీని తంజినంపిరి.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతు విజయి.)

ఇంగ్లండు

మిత్రమండలివా లేమియు చేయదలంచుకొన కుండుట

లండను సెప్టెంబరు 10:—స్వీడను వారి విషయమై మిత్రమండలివా లే చర్యను దీసికొనుటకు తలపడెదని రూటు తెలుపుచున్నారు. స్వీడను దొరతనమువారు త్వరలో ఈ విషయమై తగిన సమాధాన మందెదనని తెలియుచున్నది. ఎవరో కొంతమంది స్వల్పసంఖ్యాకముగ స్వీడనులో ద్రోహ బుద్ధితో ప్రవర్తించి యుండవచ్చును. కాని తక్కినవారందరను జర్మనుల దురాగతములను నైచుటలేదు.

లక్సెంబర్గ్ ప్రభువుగారు బూనెయ్యనుండి వెదలిపోయె నని టైముస్ పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. లక్సెంబర్గ్ ప్రభువుగారు పూర్వము కలకత్తాలో జర్మను కాక సలుగ నుండినది డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఫ్రాన్సు

బ్రిటిషువారు కొంత స్థలము నాక్రమించుకొనుట. లండను, సెప్టెంబరు 9:—నేటిరాత్రి క్షీబ్దమాన్యుల సరు డ్లగునుపేగు గాట్లు ప్రకటించిరి:—హోర్డి కోర్టుకు ఆగ్నేయ ముగనున్న కందకములను నార్తంబర్గులందు నైస్యములు నశి పరుచుకొనినవి. ఈకందకములు 600 గజములవరకు వ్యాపించి యుండెను. 52 మందిగూడ బండ్లనుగ గొంటిమి. ఇదే సమయమున కందకములో నొక భాగమును స్వాధీనము జేసికొని శత్రువుల కవివేషములను కలుగజేసితిమి. మాలకాపురాల మునకు తూర్పుగ మాపంక్షిని త్రిప్పితిమి. ఇకవర్షము చిట్ట డవి దగ్గర శత్రుదాడులను ప్రతిహత మొనర్చితిమి. సెంటు జూలియనుకు ఈశాన్యముగ మాస్టములను కొంచెము బల పరుచుకొంటిమి.

దారుణాయుధము జరుగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—గతరాత్రి పరాసుపత్రిక లిట్టు ప్రకటించినది:—34-వ కొండకు యిరు ప్రక్కలను మూడు కిలోమీటరులవరకు వ్యాపించియున్న రంగమున మ్యానునదికి దక్షిణ భాగమున జర్మనులు తీవ్రముగ ముట్టడిని సల్పిరి. మాశేర్గ్ని జ్వాలలను బరపి మాకందకములలోనికివొర కుండ జేసితిమి. కాని కొన్ని పటాలములు తాత్కాలికముగ మాకందకములో కొంతవరకు చొరబడినవి.తిరుగ మేము ప్రతి యుద్ధ మొనర్చి మా పంక్తులను స్థిరపరుచుకొంటిమి. 50మందిని బండ్లకృతులుగ జేసితిమి. చామ్పు ఆటవిలో శత్రువులు మరల మా సానములపై తలపడిరి. 4 మారులు మా శత్రువుల జ్వాలలను బరపి శత్రువులను తమ కందకములలో దూరనట్లు జేసితిమి. మా శత్రువుల జ్వాలలలో శత్రువు లనేకముగ జిక్కుకొని బాధ పడిరి.

ఇటీవలి పరాసు సమాచారములు.

లండను సెప్టెంబరు 9:—పరాసు పత్రికలు నేటిమధ్యాహ్నము లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి.—మ్యానునది కిరుప్రక్కలను ఫిరంగుల యుద్ధ సుతిదారుణముగ రాత్రియంతయు జరుగుచుండెను. పోసెను కార్యాయస్థు ఆటవియందు మావిజయమును పూర్తిజేసితిమి. చాలమందిని బండ్లుగ మొనర్చితిమి. జర్మనులు మరల యుద్ధ మొనర్చుటకు ప్రయత్నించలేదు. నిన్నటి రోజున శత్రువులకు ముఖ్య నష్టము కలిగినది. మాశేర్గ్ని జ్వాలలను బరపి శత్రువులకు ఆహార నష్టములను కలిగించినను లక్ష్యపెట్టక జర్మనులు జయకరముగ ప్రతియుద్ధ మొనర్చిరి. అనేకవోట్ల వైరుల ప్రతియుద్ధములను ప్రతిహత మొనర్చితిమి. ముట్టడి సలుపు నైసికులను హతము గావించితిమి.

నేటి మధ్యాహ్నము మార్షలు పేగుగా రిట్లు ప్రకటించిరి. హోర్డి కోర్టుకు ఆగ్నేయముగ నిన్నటిరోజున మేము జయించిన స్థానములను బలపరుచుకొంటిమి. లూసుకుతూర్పుగ శత్రుదాడులను తిరిమివైచితిమి. ఆర్మింటియరిను దగ్గర గూడ శత్రు దాడులను భంజించితిమి.

మంత్రివర్గపు తేర్పాటులయందు కలత

స్వారిసు, సెప్టెంబరు 10:—మంత్రివర్గమునువీర్చుచు విషయమున ఆకస్మికముగ కలత కలిగినది. సాంఘికవాదులు సాయ మొనరించకుండుటచే ఎం. రిబటుగారు తమ కార్యము నుత్సజించిరి. ప్రఖ్యాతిగాంచిన పూర్వపు మంత్రులు ఎం. వెయిలీవు, ఎం. ధామసుగార్లు తమ కక్షిదారుల తీర్మానమును అంగీకరించెదరు.

హిందూ

రీగా క్రొత్త గవర్నరుగారు.

ఆనుష్ఠానము, సెప్టెంబరు 8:—జనరలు వాను ఆలైసు గారు రీగా గవర్నరుగ నియమింపబడినది బెర్లినునుండి తంతి వచ్చుచున్నది.

జర్మనుల ఉద్దేశములను తెలియరాదు.

లండను, సెప్టెంబరు 8:—రీగా రంగమున జర్మను లేమి చేయదలచుకొనిరో ఇంకను తెలియరాదు. క్షీడిచ్చిస్తాడట్లును డ్విస్సుగున పడిపోవుటవలన శత్రులు పురోగమము చేయుదు రని తోచుచున్నది. ఏవియో కొలదిమాకలు తప్ప జర్మనుల నెవ్వరును నెదిరింపక బోయినను. వారు కొలది పరిమితి గల రంగముననే పోరాడుటవలనను, శీతకాలము సమీపించుట చేతను శత్రులు పెట్రోగ్రాడునకు బోవుటకువలయు ప్రబల ప్రయత్నములకు పూనుకొందురని తలపజాలము. లివోనియాను ప్రాయశఃం ఎ స్టోనియాను ఆక్రమించు కొనుటవలనను రెయిల్వేలమీది ధాటిని తగ్గించునిమిత్తము సముద్రతీరమున మంచి పునాదుల జేసికొనుటవలనను తృప్తులు కావచ్చును. రుష్యులు ఆత్మసంరక్షణార్థము చాల దీర్ఘ కాలమునుండియు సంసిద్ధులైయున్నారనియు, శీతకాలమున జర్మనుల పురోగమన మింతటితో నాగిపోవుననియు తలపబడుచున్నది. దేశసంరక్షణార్థము అన్ని తెగలవారును వెంటనే యైక్యత నొంద వలయునని పెట్రోగ్రాడునందలి అన్నితరగతుల వార్తాపత్రికలును వ్రాయుచున్నవి. శత్రులకు వెరచిపరుగెత్తుకొని వచ్చు వారినందఱిని ఆట్రోగ్రాడులోనికి రానియకుండ ప్రత్యేకసి నిలు ఆధికారులను నియమించుటకు దొరతనమువారు తీర్మానించుకొనిరి. టరుపాలాకోటలో నున్న పూర్వపరిపాలనా పాక్షికులందరును రుష్యాదేశమునుండి తరిమివేయబడుదురు గ్రాండుడ్యూకు మైకేలు, పాలు, ఆలజ్జాండ్రోవిజ్జిగారులు గూడ రుష్యానుండి తరిమివేయబడుదురు.

ఫిన్లండు స్వాతంత్ర్యమును బడయగోరుట.

హెల్సింగ్ ఫోర్సు, సెప్టెంబరు 9:—“వెచ్చెర్నా కేమ్యూ” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఫిన్లండును పోలండు నుండి విడదీసి స్వాతంత్ర్యము నొసగుటకు సెనేటువారు చిత్తునిబంధనల వ్రాసిరి. అది తాత్కాలిక దొరతనమువారికడ కంపివేయబడును.

కేబి నెట్టులో స్పర్ధలు గలుగుట.

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 10:—“బోర్స్ కజెట్టు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. కేబి నెటు నందలి చట్టనియమిత ప్రజాస్వాతంత్ర్య వాదులకును సాంఘికవాదులకును స్పర్ధలు గలిగెను.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—జనరలు గూర్కోగారిని రుష్యా నుండి నేడు తిరిమివైచిరి.

జర్మనులు ముందు కేగుటకు ప్రయత్నించుట

లండను, సెప్టెంబరు 9:—రుషియను ఆధికారులు వాయువార్తల రూపకముగ నిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—రీగా ముఖముగ శత్రువులు వంతెనలను గట్టిరి. ఆనదికి క్రింది భాగమున ఈ వంతెనలు నిర్మించ బడినవి. ఆశ్వికదళసాయ ముచే ఈ త్తర భాగమున తమవైస్యములను జర్మనులు కేంద్రీ కృతము జేయుచున్నారు. జిగూల్లు ప్రాంతమున జర్మనులు ముందు కేగ కుండగ మాత్రాశ్విక సైనికులు అడ్డపడుచున్నారు. రాడలుసులోయకు దక్షిణముగ శత్రువుల యవస్కందనమును ప్రతిహత మొనర్చితిమి.

పెట్రోగ్రాడులో భయోత్పాదనము

లండను సెప్టెంబరు 10:—పెట్రోగ్రాడులో భయోత్పాదనము ప్రారంభ మాయెనని పెట్రోగ్రాడు నుండి తంతి వార్తలు వచ్చుచున్నవి. పొగబండ్లన్నియు పటణమును విడిచి పోవు ప్రజలతో క్రిక్కిరిసి యుండెను. పౌరుల ఆస్తిని పురము నుండి గొంపోవుటకు ప్రభుత్వము వారు సౌకర్యమును కలుగజేయుచున్నారు.

రీగా రణముఖమున స్థితిగతులు

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 10:—రీగాదగ్గర సంభవించిన ఘోరవిపత్తునకు కారణము జర్మనుల శత్రుత్వ దళములు ఆపారముగ రణరంగమున ప్రవేశించుటయే యని కొంతమంది సప్రమాణముతో తెలుపుచున్నారు. పెట్రోగ్రాడునకు ఆ పాయము కలుగలేదని నైని కాధికారులు తెలుపుచున్నారు కాని ముందు జాగ్రత్త పుర పాలనార్థము క్రొత్త పరిపాలకవర్గము నియమించబడును. ప్రతికూలవాదులను, విప్లవకారులను దొరతనమువారు శిక్షించెదరు. దేశరక్షణార్థము సర్వవిధముల ప్రయత్నించెదరు. యుద్ధమును సాంతముగ జరిగించుటకు కూడ వలయు సాధనములను సమకూర్చెదరు. నైనికస్థితియంతయు చక్కగనున్నదని పోస్టు టెలిగ్రాఫు మంత్రి గారు నుడువుచున్నారు. ఆహారము చాలకుండుటజేసి పనిలేని వారందరును తెగలుతెగలుగ పురమును బాసపోవలయునని ఈయన నూచించిరి. ఆరు వారములవరకు పటణమును ఖాళీచేయి విషయమును యోచింప నవసరము లేదని ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. తూర్పు రంగమున రషియను సైనికులు నానాటికి కృతనిశ్చయమై వైర్యముతో పోరుచున్నారనియు శత్రువుల ఒత్తిడి తగ్గుచున్నదనియు అచట సర్వసేనాని తెలుపుచున్నాడు. శీతకాలము ప్రారంభమగుసరికి శత్రువులు స్కాపున సమీపించినను వారు ముందు కేగజాలరు. బాల్టికులోను, ఫిక్ లాండు సింధుశాఖలోను మందగనులు అట్లేయుండుటచే శత్రు నాకాదళముకూడ రాజాలవు. నాకాదళములను సముద్రతీరమును సురక్షితముగ గాపాడబడినవి. ఆహారసమస్యల చిహ్నుచే ఆహార సరఫరా మంత్రి తనపదవిని త్యజించెనని బోర్న్ గజెటు వ్రాయుచున్నది.

ఉత్తరరంగమునన్న సైన్యములను పరీక్షించుటకై పూర్వము సర్వసైన్యాధిపతిగ నున్న జనరలు ఎలిక్సేపు గారు ఉత్తరరంగమున కేగుచున్నారు.

ఇటలీ

పొపుగారి లేఖ.

బ్రిటిషువారి ప్రత్యుత్తరము.

రోము, సెప్టెంబరు 10:—పొపుగారికిని మిత్రమండలి వారి క్యాలిఫోర్నియా రాజనీతిజ్ఞునకును సంధివిషయమై ప్రస్తావన జరిగెనని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాసియుండెను. కాని పోపు వర్గమువారిది అసత్యమని తెలుపుచున్నారు.

గొప్ప సాత్తును సామగ్రిని కొల్లగొనుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—ఇటలీ ఆధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. మాంటిగ్రూడ, కూల్టరండు దగ్గర శత్రువుల యుద్ధము వ్యర్థమైనది. గొరిజియాకు ఈశాన్యముగ ఒత్తిడి నింకను కలుగజేయుచున్నారము. యుద్ధ మారంభ మైనది మొదలు 145 ఫిరంగులు 94 కందకపు ఫిరంగులు 322 మర ఫిరంగులు, 11196 చేతుపాటులు మాచే జిక్కినవి.

పార్మదాకై పోరుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—గొరిజియాకు ఈశాన్యముగ ఆస్ట్రీయనులు భయనకముగ నెదిరిపోరుచున్నారు. ఫిరంగులతోను, మరఫిరంగులతోను, ఆస్ట్రీయను లతితీవ్రముగ చెండాడుచున్నారు. పార్మదాదగ్గర ఇటలీవారు శత్రువులను మెల్లగ వెడలగొట్టుచున్నారు. ఆస్ట్రీయలు ప్రతియుద్ధ మొనర్చి కొంతవరకు విజయమును బడయగల్గిరి. పర్యవేక్షకుల నుండి వైమానికులు భయంకరముగ పోరుచున్నారు. తన వైరిని పారిపోకుండగ జేయుటకై ఇటలీ వైమానికు డొకడు తీవ్రముగ వానివెంట పోయి వానితో పోరి పడి సెను. కోరైటు, సీలోమధ్య శత్రువులు మొండిగ పోరుచున్నారు. ఒక చిన్న ప్రదేశమున ఆస్ట్రీయను పటాల మొకటి మరియొక శత్రుపటాలమును ఎదుర్కొనెను. రహస్యస్థానములందుంచ బడిన మరఫిరంగులను 5 గజముల దూరమునుండి వ్రేల్చుచు ఈచిన్న పటాలమునంతను నిర్మూలము గావించిరి.

counter-blow gained a limited success, the Italian advanced elements withdrawing in order to rectify and strengthen straggling positions to the present position which is the only line that can be defended hereabouts until the Generalissimo is ready for another push. As an instance of the stubbornness of enemy assaults between Korite and Selo, an entire Austrian regiment on one short section assailed a battalion, but concealed machine-guns, opened fire at a range of five yards and practically the whole regiment was annihilated. Airmen are performing heroic feats above the mountain peaks. One Italian aviator, in order to prevent his opponent escaping, rammed him and perished with him.

Great Booty Captured.

LONDON, September 10.

The Italian official communique says:—Attacks on our positions at Montegrana, and Quellerod failed. Our pressure continues northeast of Gorizia. The booty captured since the battle began, includes 145 guns, 94 trench mortars, 322 machineguns, and 11,196 rifles.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

Work to be Transacted.

By the Imperial Legislative Council.
On the 12th.

SIMLA, September 10.

At a meeting of the Imperial Legislative Council to be held on the 12th Sir William Vincent will lay a statement on the table showing the number of gazetted appointments above the rank of registrar in the Government of India Secretariat. Sir George Barnes will introduce a bill to amend the Government Savings Bank Act 1873. Sir William Vincent will introduce the Presidency Small Cause Court Act (1882) Amendment Bill. Mr. Lowndes will introduce a bill to amend certain enactments and repeal certain other enactments. Mr. Kincaid will introduce Sir Currimbhoy Ebrahim Baronetcy Act (1913) Amendment Bill. On the motion of Pandit Madan Mohan Malaviya the Indian Registration Act Amendment Bill will be passed. Sir Sankaran Nair will move for consideration the Select Committee's report on the Patna University Bill and will also move that the Bill be passed.

The following amendments to the Patna University Bill will be considered. Dr. Sapru will move (1) That for Sub Clause (i) of clause 6 the following be substituted:—The first Vice Chancellor shall be appointed by the Local Government and shall hold office for three years from the date of his appointment but his successors shall be elected by the Senate subject to such regulations as may be framed by the Senate and shall hold office for three years from the date of election. Such appointment shall be subject to the approval of the Local Government.

Mr. B. N. Sarma will move:—(1) That in Clause 7 (5) after the word "Syndicate" where at first occurs the words or ten members of the Senate be inserted. (2) That after Clause 7 (19) the following sub-Clause be inserted:—(3) Where no reference is made to it by not less than six members of the Syndicate as requested by sub section (5) it shall be competent for the Senate to review any acts referred to therein on a motion made by not less than ten members of the Senate and where there is a difference of opinion between the Syndicate and the Senate, the matter shall be referred to the Chancellor whose decision shall be final.

Pundit Madan Mohan Malaviya will move:—That the following proviso be added to clause 2:—Provided further that nothing in this section shall affect the power of the Benares Hindu University to recognise schools for the purpose of its admission examination in any part of Behar and Orissa.

Mr. Shafi's Resolution.

Mr. Shafi will move the following resolution:—This Council recommends to the Governor-General in Council that the Legislative and Administrative System in the Punjab be assimilated to that of the Province of Behar and Orissa.

What the "Punjabee" Says.

LAHORE, September 10.

Commenting on the proposed resolution to be moved by Mian Mahomed Shafi at the Wednesday's meeting of the Imperial Legislative Council the "Punjabee" in the course of a leading article deprecates Mr. Shafi's action and says:—"The time he has chosen is singularly inopportune. Mr. Shafi speaks only for himself. How can the Government of India express an opinion regarding a fragmentary proposal like this when the whole question of Indian policy is under consideration by a superior authority?" The paper adds:—"It seems that Mr. Shafi's one anxiety is to undo the good and valuable work done by the Congress and the League. So far as the Punjab is concerned we have no doubt the people of the province will condemn this attempt in the strongest and most emphatic terms."

Mr. Shafi's Mischief.

To Create an "Ulser" in India.

The "Tribune" writes:—We entirely fail to see the necessity of this recommendation and at a time when comprehensive scheme of reforms for the entire country is under consideration, unless it be the desire of some one that this province should be isolated from the rest of the country and make the Ulster of India. It is sheer waste of time to raise this question in the council on the present occasion especially after having known what Lord Islington as Under Secretary has already stated about provincial autonomy. Public opinion in the Punjab is totally opposed to the resolution and entirely disapproves of the attempts whether official or unofficial to isolate the Punjab from the rest of India.

"Our Day" Meeting.

The Vicereine Presides.

SIMLA, September 10.

A Press communique says:—Lady Chelmsford presided over the first meeting of the Central Executive Committee of "Our Day" at the Viceregal Lodge on Monday the 10th September. Various suggestions and proposals were considered and financial arrangements were also thoroughly discussed. Further details of the meeting will shortly be given to the Press. Those present besides Lady Chelmsford were Countess Ronaldshay, the Hon'ble Lady Munro, Lady O'Dwyer, Mrs. Fraser, Mr. W. J. Litster, Honorary Treasurer, Mr. E. J. Buck, Honorary Secretary, and Captain L. C. Stevens, R. F. A., Assistant Secretary, Surgeon General Sir P. Lukis, Chairman of the Joint War Committee of the Order of St. John's Red Cross Society, Indian Branch, and the Military Secretary to the Governor of Bengal were present by invitation.

Usury Bill to be Discussed.

At Wednesday's meeting of the Imperial Legislative Council discussion of the Usury Bill will be resumed from the point at which it was left on the opening day. After it is over, Sir George Barnes will introduce a Bill to amend the Government Savings Banks Act, 1873. He will be followed by Sir William Vincent who will introduce a Bill to amend the Presidency Small Cause Courts Act, 1882. The Council will then pass on to consider the Select Committee's report on the Bill, further to amend the Indian Registration Act, 1908, after which Pandit Madan Mohan Malaviya will move that the Bill as amended be passed. On the motion of Sir Sankaran Nair the report of the Select Committee on the Patna University Bill will be taken to consideration and Bill itself passed as amended.

TO MAKE STUDENTS TO INVEST MONEY.

In post Office Cash Certificates.

Sir William Meyer's New Scheme

SIMLA, September 10.

In the course of a circular letter to the Local Governments and administrations the Government of India state that they have had under consideration the desirability of initiating some scheme by which opportunity might be given to school pupils and college students to invest small savings in the Post Office 5 Year Cash certificates. By this means the students would be enabled to feel that they were participating in rendering financial assistance towards the conduct of the present war, and the idea of India as a portion of the British Empire would thus be brought home to them. Secondly such a scheme would be likely to inculcate habits of thrift, and it is hoped that once this habit is formed the purchase of such certificates or the deposit of small savings in the Post Office Savings Bank may be continued after the end of the war. There appear to be three methods by which pupils and students might conveniently make such investments. The first would be suitable for large institutions where the purchase of certificates of a higher ultimate value than Rs. 10 might be expected, or for organised educational authorities with many institutions under their management; the second would be suitable for cases where only small sums could be collected and for small institutions such as middle and even primary school and the third method would be applicable in all cases.

The first method:—

Transfer of certificates by educational authorities to students:—

An educational authority such as a local or a Municipal Board or University or the governing body of an institution may invest in Post Office 5 year cash certificates and invite students to apply for such certificates on payment of the necessary instalments spread over one or more years. The certificates would most conveniently be purchased in the name of the educational authority which would retain the safe custody receipts. The certificates would be held by the Accountant-General, Post and Telegraphs. The educational authority would give to each subscribing pupil a document in the form (I) attached to this communication. When the investment matured the educational authority would draw the amount and distribute such of it as was due to the student upon the presentation of this document. In cases where the educational authority could not legally or conveniently purchase certificates in its own name the purchase could be made by an individual member of it and the same procedure pursued as is described above. In such cases, however, the certificates should be purchased not in the investor's name but in his official designation in order that no difficulty may arise at the time of discharge of the certificates in consequence of the transfer, retirement or death of the person who actually purchased them.

It is not anticipated that there would be many cases in which it would be necessary to relax the maximum limit of Rs. 7,500 but where such cases arose the school authority might apply in the terms of the press communique of the 26th April 1917 and would on the grant of the application be regarded as a war loan association, but in the case of local bodies, Universities incorporated by an act of the Indian Legislature and Government educational institution approved for this purpose by the Local Government, concession in respect of the holdings in excess of Rs. 7,500 is hereby granted and will be permitted to run beyond the expiry of the current financial year and up to such date as the Government of India may hereafter communicate.

SECOND METHOD TO PURCHASE BY SUBSCRIPTION CARDS:—

Small amounts saved by any student from time to time may be handed over to the headmaster of the institution who will make an entry upon a card in form (2) attached to this communication. The card would be kept by the student. The headmaster may be allowed to open a conjoint account in the Post Office Savings Bank for the purpose of investing those savings in cash certificates. When the savings of any individual student as indicated by the headmaster's entries on the card amount to Rs. 7-12-0 the headmaster will purchase a cash certificate on behalf of the student by the withdrawal of a corresponding sum from the savings bank account. Certificates thus purchased would be held by the Accountant-General, Posts and Telegraphs. In this case also a document in the form (I) would be handed over to the student to be kept until the investment had matured.

THIRD METHOD:—CASH CERTIFICATES AS PRIZES

It is understood that at many educational institutions in India the students have voluntarily foregone their prizes and have received instead documents suitably inscribed, the money which should have come on the purpose of books having been subscribed to the Imperial Indian Relief Fund or other similar funds. Any such arrangement must be regarded as highly creditable. It is suggested that as an alternative to this arrangement that cash certificates might be purchased for students who win prizes. In this case a document in Form III attached to this communication would be handed over to the student and the cash certificates would be held by the Accountant-General, Post and Telegraphs, where the value of the prize is ordinarily a round sum or larger than Rs. 7/12. The balance, (say for instance 2/4) if the value of the prize were Rs. 10 (might also be deposited in conjoint account in the Post Office Savings Bank and the student is thus provided with a nucleus for further savings. Wherever any or all of these methods are adopted it will be well to take the following steps: (1) The documents handed over to the student have to be handed into the educational authority or the head of the institution at the time when the investment matured, and when that authority would draw the sum of Rs. 10 or upwards in his own name for distribution to students. It would be well if educational authorities and headmasters made it clear to the purchasing students that the sum is not intended to be withdrawn until it has matured after five years, and that save in exceptional circumstances, such as the death of the student and the demand for his savings by his parents or guardians, requests for premature withdrawal will be resisted. (2) Principals and headmasters should make clear to the students the advantages of the cash certificate system and impress upon them the fact that the issue of these certificates is a permanent arrangement which will continue after the war and which affords a satisfactory investment for small savings. The calculation of the savings and the possibility of making new savings would form useful lessons in Arithmetic for younger students.

Calcutta

All-India Moslem League.

Selecting a President.

CALCUTTA, September 10.

At the meeting of the Council of the Bengal Presidency Moslem League held last night under the Presidency of the Hon'ble Fazlul Huq, it was unanimously resolved to recommend the name of Mr. Mohammed Ali for the presidency of the annual session of the All-India Moslem League to be held here during Christmas.

Congress Meeting in Calcutta.

To Confirm Late Proceedings.

CALCUTTA, September 10.

In pursuance of a requisition signed by 27 members of the Congress Reception Committee 4 of the Secretaries have called a meeting of the Reception Committee tomorrow. At this meeting Mr. C. R. Das will make a statement regarding the proceedings of the last meeting of the Reception Committee and the present situation. The meeting will confirm the proceedings of the last meeting, namely: election of Mrs. Besant as the President of the next Congress and will consider the action of Rai Baikuntanath Sen, Chairman of the Reception Committee and if the decision is unfavourable it has been decided to proceed with the election of Sir Robinndranath Tagore as Chairman in his place. Meantime a Conference of East Bengal leaders has been held with a view to bring about a settlement between the two Congress parties of Bengal. It is reported that they will give an ultimatum to both sides requiring them to abide by their decision. If any party refuses to accept their decision the East Bengal leaders will leave that party and join the other party.

Messrs. Surendranath and Baikunthanath.

Issue a Statement of Calcutta Meeting.

CALCUTTA, September 10.

Messrs. Surendranath Bannarjee, Baikuntanath Sen and 12 others have issued a statement with regard to the proceeding of the Congress Reception Committee meeting held on the 30th August. After stating what happened at that meeting the statement says:—Despite all irregular proceedings an earnest attempt was made to bring about a compromise. Terms were offered by a number of leaders including Messrs. Baikuntanath Sen and Surendranath Bannarjee that Mr. Harendranath Dutta should tender apologies to Mr. Surendranath Bannarjee and Baikuntanath Sen, that all documents removed from the Reception Committee office should be returned and that the Reception Committee as constituted before the 30th August should meet again and arrive at a decision as regards the Presidency of the Congress. While negotiations were in progress a letter was received by Mr. Baikuntanath Sen signed by three Secretaries who removed the papers, in which they said that Mr. Baikuntanath Sen was not entitled to take charge of the papers and office. Unfortunately no compromise has yet been effected. The statement proceeds:—"The matter has been referred to the All-India Congress Committee which meets at Allahabad on the 6th October next. We await its decision and shall loyally carry it out."

Unauthorised and Unconstitutional Meeting.

Five of the Secretaries of the Reception Committee issued a notice in which they say that the meeting called by the other four secretaries to be held tomorrow had been convened without permission of the Chairman and in contravention of his express instructions. The proposed meeting is unauthorised and unconstitutional and is not in reality a meeting of the Reception Committee.

Charge of Contempt of Court Against Municipal Authorities.

CALCUTTA, September 9.

A Dinajpur correspondent sends the following:—A Munsiff of Dinajpur has passed orders in a contempt of court proceedings against the Chairman, Vice-Chairman, Commissioners and officers of municipality for disobeying the order of temporary injunction restraining the

TELEGRAMS.

municipal authorities from breaking barbed and bamboo fencing and cutting down coconut trees pending the decision of a title suit. The Municipal authorities had given notice under the Municipal Act for the removal of the fencing and the trees within 48 hours on the ground of encroachment upon Municipal land. The Court has absolved the chairman and others of personal liability but has held that there was gross negligence on their part in not taking proper care to communicate the order of the court to the officers instructed to remove the facing and cut down the trees. To ensure against further damage the court has passed orders of attachment of the Municipal building and adjoining lands, providing that the order of attachment will be withdrawn on the deposit of a cash security of Rs. 1000.

Bombay

Panchama Recruiting Meeting in Poona.

POONA, September 10.

A meeting to aid in the recruiting of men of the Mahar community was held yesterday evening in the compound of the Council Hall to which Mahars from the villages round about Poona had been summoned. About 5 o'clock between three and four thousand of them had assembled in the Hall. A small dais had been erected in the compound for the accommodation of the President and speakers and on this dais had been provided for Mr. Seddon, President, Mrs. Seddon, Mrs. Keatinge, Mr. and Mrs. Westropp, Sir Narayanrao Chaudavarkar and several others European and Indian gentlemen among the latter being Subadar Bahadur Purushotam Mari of Sappers and Miners and Subadar Ganpat Patankar, both Mahar officers of the regular army of long standing. All speakers addressed the assemblage in Marathi urging the Mahars to take advantage of the offer either to enlist in a special Mahar battalion which was being raised or in various units and bearer corps. Mr. Seddon, Mr. C. S. Campbell and Mrs. Avanti Bai Gokhale a Brahmin lady of Bombay were among those who chiefly spoke on the advantage which the community would derive from the offer now open to it. The meeting lasted nearly two hours and was favoured with clear weather throughout.

Trouble at Barsi.

Between Moslems and Hindus.

BOMBAY, September 9.

Trouble seems to have arisen between the Mahomedans and Hindus of Barsi town near Sholapur on account of the latter community playing music while their processions were passing in front of local Mahomedan Masjid. As the Mahomedans refused to permit this local Hindus refused to have dealings with the Mahomedans and for two days feelings were in a strained condition the Hindu shop-keepers refusing to serve Mahomedan customers. The authorities then intervened and brought about temporary settlements of differences. Several leading gentlemen of Mahomedan community in Poona are leaving at once for Barsi in order to bring about a proper settlement of matters in dispute.

Burma

The B. I. Deck Passenger's Enquiry. Resumed Sitting.

RANGOON, September 10.

At the resumed sitting of the Deck Passenger's Committee under the chairmanship of Mr. J. P. Hardiman I. C. S., held to-day at 11 o'clock, Mr. C. Hunder, Assistant Manager, B. I. S. N. Company, handed in a written statement dealing with the alleged grievances under 11 heads. With regard to the sale of tickets he considers that the arrangements were more than sufficient for normal times. In regard to the inability to secure tickets, witness said it was no fault of the authorities causing great inconvenience to passengers but it was one solely due to war conditions by inadequate tonnage. At one time there were as many as 12,000 persons awaiting transport in Rangoon and the tonnage available being inadequate to deal with that number there was severe congestion. The situation had been aggravated by the Government prohibiting advertisements of sailing, resulting in a large number of coolie passengers having to wait as long as two weeks, in some cases, before accommodation was available for them. The matter was represented to the Police Commissioner and the Government had since February last provided a large shed. Witness was authorised to say that the B. I. S. N. Company was quite prepared to subscribe liberally towards the cost of erection of a suitable shelter for the passengers. In regard to tickets sold in excess of accommodation, witness said with two exceptions when it was done for the military authorities, in no case had tickets been sold for steamers in excess of the number the Government permitted the steamers to carry. With regard to retailing of tickets there were no cases of B. I. employees being accused of that charge. Complaints usually referred to touts and others in the vicinity of the ticket office who send coolies who were not "bona-fide" passengers, to purchase tickets on their behalf which they subsequently resell. In regard to insufficient time for embarkation, he said the time allowed was in accordance with the tidal conditions, but the ordinary time allowed was about three hours and in many cases six or more hours. In respect of the beating of passengers he had never witnessed indiscriminate beating as alleged by some witnesses except to prevent a rush on the gangway and prevent serious accidents, such as weak passengers being trampled over or passengers precipitated into the river. Witness had not seen anything in the nature of force. The Company's durwans were not allowed to use cases.

With regard to doctors on passenger ships, witness said the terms of the native passenger shipping list did not compel steamers engaged on Calcutta Madras and Coromandel lines to carry a doctor, but the Company invariably provided one. In regard to over-crowding of steamers witness did not recollect any case of a steamer having come with more than the complement allowed her by the Government.

With regard to latrine accommodation, this was a matter being now legislated for. Separate accommodation was provided for women. With regard to the carriage of cattle on passenger-ships he said that it was permitted by the Act subject to certain conditions as to penning which were always carried out. With regard to the supply of drinking water on the voyage, he said that sufficient water was carried which would enable the steamer to give 2,000 passengers over ten gallons per head per day on the voyage to Calcutta. With regard to separate accommodation for women, in the opinion of witness if that were given it would necessarily have to be to the complete exclusion of male passengers otherwise the system might lead itself to various abuses. In regard to intermediate accommodation it was tried in 1911 on the newest boats but the experiment was not a success. In connection with extortion by baggage coolies a notice board was exhibited at every place of embarkation informing the passengers that the coolies were provided by the Company for the purpose of handling their baggage. He had no doubt in spite of the safeguards provided the passengers tipped the baggage coolies to secure preferential treatment over fellow passengers.

On reassembling at 2 p.m. Mr. Foy, Port Health Officer, who was examined gave evidence to the effect that the latrines on board the steamers of all steamship companies were in filthy condition, that the standard of the deck passengers accommodation provided by the B. I. was the best east of Suez and that it was not possible as stated by Mr. Hlaker (pleader) that six deaths could have taken place on the B. I. Steamer.

The enquiry is proceeding.

Punjab

Indian Defence Force.

Punjab University Company. Doubtful State of Affairs.

LAHORE, September 10.

A Press communique says:—In April a communique was issued stating that the total number of fit applicants for enlistment in the Punjab University Company was 117 and that as this number was insufficient for the formation of a separate company of Infantry Brigade a signal section with an establishment of 57 men would be constituted by the Military authorities. Allowing for recruit wastage 60 men are required to form such a section and since nine months are needed to train the men for service and a monthly supply of six recruits to maintain the section up to strength must be provided for, it is necessary to maintain under training 114 men in all. Subsequently a monthly supply of 6 recruits is required to replace casualties after the section has proceeded on service. Lieutenant J. Bowen Oxford and Bucks Light Infantry, was appointed to command the signal section thus formed and all qualified candidates were instructed to report themselves to him between the 14th and the 21st May at Ferozpur. Ninety-four actually appeared, of whom 33 failed to pass the medical examination and 2 refused to be enrolled. Eight men who subsequently offered themselves had all to be rejected on account of defective vision. The training began on the 21st May and the men were reported as exceptionally quick in learning and likely to become efficient in a comparatively short time. After two months' preliminary training the section was transferred to Signal Service Depot at Poona to complete their course of instruction. The position now is that the Punjab University Brigade Signal Section although temporarily complete with a strength of 59 requires 55 additional men before it proceeds on active service. During the three months in which the section has been undergoing training with highly satisfactory result. It has stood at the same strength despite the endeavours made by the Deputy Commissioner and Political Agents to obtain additional recruits. Unless this section is brought up to full strength and maintained thereat by the steady flow of the required number of recruits the inevitable state will be that it will lose its identity as the Punjab University Signal Section and be merged in any composite unit. Such result, the Lieutenant-Governor considers most disappointing to all concerned. He appeals, therefore, to young men of the province who have passed the Matriculation examination of the University not to leave their comrades in the lurch and trusts that a sufficient number will come forward without delay to fill up the gaps which still exist in the Punjab University Signal Section. Names of applicants should be sent in at once to the Deputy Commissioners.

Barrister Judge Sentenced to Two Years. For Taking Bribes.

LAHORE, September 10.

Mr. Hilton, I. C. S., Special Magistrate, Montgomery delivered judgment to-day in cases under Section 161, I. P. C., in which Mr. Harsukh Rai, Barrister-at Law and Sub Judge was charged with having received illegal gratification as motive for showing favour to parties in some cases pending before his court at Amritsar and Amballa. The accused was found guilty on three counts and sentenced to two years one year and one year's imprisonment, respectively, the sentences running concurrently.

This afternoon an application for bail was moved by Mr. Broadway, recently Judge of the Chief Court, before the Hon'ble Justice Sharfuddin, Chief Court, who after hearing counsel directed Mr. Harsukh Rai to be released on bail.

United Provinces

LUCKNOW, September 10.

A meeting of the citizens of Lucknow was held under the auspices of the local Home Rule League at Dhaarmachal, when the Hon'ble Pandit Gokaran Nath, Misra, president of the local Home Rule League was voted to the chair. The Chairman in his opening speech referred to the intended visit of Mr. Montagu to this country. He referred to the announcement made by him in the Parliament last month and said although he welcomed the proposed visit of the Secretary of State, yet they must all remember that if they wanted substantial reforms to be conceded to them after the war they must give expression boldly and emphatically though respectfully to their feelings, that nothing short of the Congress and

the Moslem League scheme will be acceptable to them. He therefore pointed out the necessity for holding meetings not only throughout the city of Lucknow but throughout the provinces to urge this minimum demand upon the attention of the Secretary of State.

Rai Bahadur Dr. M. N. Oheddar then addressed the audience on the same subject and also appealed for funds to carry the propaganda work. He was followed by the Hon'ble Syed Wazir Hussain. He warned the audience of the great danger in sitting silent on an important consideration like this. He was in favour of holding meetings throughout the province urging upon Mr. Montagu that the scheme of reforms contained in the Congress and Moslem League resolution represented their minimum demand. He exhorted the public to rise equal to the occasion and to take up the task in right earnest. He was followed by Pandit Kishen Prasad Kaul who appointed out that the several objections raised in different quarters against the grant of Home Rule to India were entirely unfounded. Mr. Behramji a Passive Resister, also supported the previous speakers. An Urdu translation of the Congress and Moslem League scheme was distributed to the audience. The meeting was then dissolved after a vote of thanks to the chair.

The chairman then announced that the next meeting under the auspices of the League will be held at Chank on the 18th September.

Much excitement was caused at Maiktila Burma a few days ago by one of the native sentries at the prisoners camp running amok and before he could be stopped shooting six comrades who were taken by surprise. Four died and two are in hospital. Immediate arrival on the scene of Major Sandeman and Lieutenant Holliday restored order.

Latest Telegrams.

ASSOCIATED PRESS.

(BY WIRE.)

UNCORRECTED.

BOMBAY, September 11.

Millb sensation that was prevalent amount the mill population during the week ending to the dispute between some of the mill owners and their men over the question of wages has almost ended and things have been settled satisfactorily. The Managing Agents of Currimbhoy and Fazul group of mills, whose hands numbering about ten thousand had gone on strike, having considered the men's demands decided to accept them and allow the men to 30 draw increased wages for July also. This having satisfied the men they have resumed work. The Crown Mill alone where the trouble first started is not working and the men are still holding out. Their ultimatum that the new scale of wages should have effect from July was complied with by the management after some consideration, but when this was acceded to, new demands for overtime, etc., were promptly made. The management considered this extraordinary demand and declined to give in. Thereupon the men demanded their wages for August to be paid at once. The manager refused to comply and asked the men to give a month's notice and to resume work forthwith. Upon this the men left and the mill was then closed.

The whole trouble seems to have originated this way:—Soon after the termination of the G. I. P. Railway strikers' operatives of the local mills began to air their grievances with regard to their present wages which they considered insufficient in view of higher prices of foodstuffs. As the men's discontent became apparent some of the mill agents with considerable interest in the textile industry of the city put their heads together and came to the conclusion that the price of foodstuffs ruling it was advisable to give their work people an all round increase of ten percent in their wages. This decision seemed to prove acceptable to the majority of mill owners and there was general agreement that the increase in wages should be counted from the month of August. But when time came at the beginning of the current month to make payments for July either pressed by mill workers or through their own good will some of the mill agents period wages on the new scale. Notably Morarji Goculdas mills company who had granted an increase of 5 percent only six months ago now gave the additional increase from July. But those mill agents including Messrs. Currimbhoy, Ebrahim & Sons, Ltd., who had counted upon giving increase from August, received peremptory demand from their workers for higher rates of wages from July.

[REUTER.]

LONDON, September 11.

Wireless Russian official communique says in direction of Riga in region of Pskov, our rearwards are holding back attacks on burinsk, line. Enemy hydroplanes in Baltic, dropped forty bombs on Tzerai batteries without result. Sixteen air machines twice attacked our Torpedo-boats in gulf of Riga, without result. Enemy minesweepers are working in entrance of gulf of Riga. Enemy submarine blew up Tug in gulf of Finland.

Baiga communique to-night says:—We took few prisoners in neighbourhood of Lagnicourt, and also southeast of St. Julien. Enemy raided one of our advanced posts southeast of St. Janshoek, but we re-established position. There has been reciprocal artillery activity east of Ypres. We brought down three aeroplanes, and drove down four. Five of ours are missing.

Last night's French communique reported violent artillery duels on right bank of meuse, in region of Hill 344, and Bois Des Fosses. Captain Guynemer has destroyed his 15 aeroplane. Communique from French eastern army says:—Enemy violently bombarded Russian positions between lakes Presba, and Malick. West of that our detachments crossed devoli, and took thirty Austrians prisoners. We advanced northwards and occupied villages of Gradista, Bibacmonastir, Lugor, and Griebia.

PARIS.—President has invited Painleve to from cabinet, Painleve has reserved his reply.

గౌరీజయోదగర్ ఇటలీవారి యవస్థందనము.

లండను, సెప్టెంబరు 9:—నాతావరణమింకను తీవ్రముగ నుండెనని 9-వ తేదీన యుద్ధమునండి తండ్రివాగ్ధ వచ్చినది. గౌరీజయోదగర్ ఈశాన్యముగ నున్న కొండలనిమిత్తము అహోరాత్రములు దారుణముగ పోరుజరుగుచున్నది. (ఆస్ట్రీ) యుద్ధము ఇటలీవారు సమానవైద్యములతో పోరుచుండుటచే గౌరీజయోదగర్ దారుణముగ జరుగుచున్నది. ప్రస్తుతము రణరంగ మీనకు ఎక్కువ వైద్యమును గాని ఎక్కువ ఫలమును గాని రప్పించుటకు వీలులేదు. వైద్యమున వెలితి కానివించిన వెంటనే క్రొత్తవైద్యులు ఈభూమిలను పరీక్షింపవలెను. పోయిన 12 గంటలనుండి ఇటలీవారు 5 మారులు తలపడిరి.

అమెరికా

స్వీడను యుద్ధమున ప్రవేశింపవచ్చును.

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 10:—స్వీడనువారి కుట్రలు బయల్పడుటచే దేశమందంతటను చాలకలవరముగ నున్నది. ఇట్టి కుట్రలయందు పాల్గొని ఉద్యోగస్థులను శిక్షించనిచో స్వీడనువారు సమరమునకు కడంగవచ్చును. వీరిని రించిన నేరము అద్వితీయమని నడువదగును. స్వీడనుకుపోవు ఎగుమతులకు లైసెన్సుల నియంత్రణతో అతిశ్రద్ధతో ప్రవర్తించవలెను. దీనినిగూర్చి నేటినుండియు జాగ్రత్త నుండవలెను.

మార్గ దర్శి.

ఈకుట్రలవలన ఆర్థికమైనవారియెడల జర్మనులుజూపుచున్న మైత్రి స్పష్టమగుచున్నదని న్యాయాధ్యక్షుల పేరాల్లు పత్రిక నడుపుచున్నది. లండన్బర్గ ప్రభువుగారి ద్రోహమునకు తోడు అమెరికను వస్తువులను జర్మనుల కంపిలార్థమును తీయకుండునట్లు అమెరికావా ర్జాబించుటచే స్వీడనువారు పరితపించుచున్నారు.

తటస్థదేశముల ప్రాణములను నిర్లక్ష్యముగ జర్మను తీయుచున్నారు. ఈమరాగతములు మొదలకొలిచి ఆర్థికమైనవారు తగిన కర్తవ్యంబరయుదురనిపక్ష పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

విచిత్రమగు సమాధానము.

ఆర్థికమైనవారు స్వీడనుమంత్రి ఎం. లోవెసుగారిని ఉద్యోగము చాలించుకొని రమ్మని స్వీడను ప్రభుత్వమువారు ఆజ్ఞాపించెదరని స్వీడను ఆర్థిక సంఘసభ్యుడు ఎం. నార్వెలుగా రంచనావేసిరి. కాని ఇట్టి నిర్ణయ కృత్యమును జేయుటకు ఏరికిని మనసాపడును. ఎం. లోవెసుగారికి ఆరోగ్యస్థితి బాగుండక పోవుటచే సమాచారములను తప్పగ గ్రహించిరి. అంతయుకాని ఇంత ప్రమాదకరముగ సంగతులు తటస్థించునని ఊహించజాలదాయెనని కూడ నార్వెలుగారు తెలిపిరి.

స్వీడను మంత్రి నేరమును నిరాకరించుట.

బూనెస్టెర్న్, సెప్టెంబరు 10:—స్వీడను రాయబారులు ఎట్టి తప్పిదమునుజేసి ఎటుంగరనియు వారంతమాత్ర ముత్ర వారులు కాజాలరనియు స్వీడను మంత్రి తెలుపుచున్నాడు.

బ్రిటిషు పత్రికాభి ప్రాయము.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—స్వీడను ప్రభుత్వమువారు కొనసాగిన దంతయుచాల ప్రమాదకరమగు విషయమని వార్తా పత్రికలన్నియు ఘోషించుచున్నవి. స్వీడను ప్రభుత్వము వారిచర్య తుమింపదగినది కాదు. పాపము స్వీడను ప్రజలు ఏ పాపపుణ్యము నెరుగరు. వారుకేవలము నిద్రోపులని కొంతమంది నుడువుచున్నారు. దీనికంతకును కారణము జర్మను కుట్రదారులని తెలియుచున్నది. ఈకుట్రదారులను నిర్మూలము గావించవలయును. మిత్రమండలివారి యెడలస్వీడను ప్రజలమైత్రితో మెలగుటకు నిచ్చగించినచో దేశమునెట్టి తొందరలు లేకుండునట్లు ప్రజలు సాయపడవలెను. స్వీడనులో సాంఘికవాదులు ఎక్కువవలకుబడిని గల్గియున్నారు. కాని ప్రస్తుతపు ప్రభుత్వ వ్యవస్థ వారు అమిత పూర్వచారపరాయణులు. వర్తమానమున స్వీడను ప్రజలు ఎన్నికలతో కొట్టుకొనుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన రహస్యపు సంగతులన్నియు వీరికి తెలిసినచో ఎన్నికలకు మరింత లాభము కలుగును.

స్వీడను

స్వీడను-కుట్ర

ఆదివారమునాటి రాత్రి స్వీడను దేశపు స్థితిగతుల యందు క్రొత్తసంగతు లేనియు కానించలేదు. రాయబారులను సందర్శించిన స్వీడిషు మంత్రి దన కేమియు ఈకుట్రను గూర్చి తెలియదని నుడివెరి.

జర్మనీ

సాధిమరతులు.

కోపనుపేగను, సెప్టెంబరు 9:—జర్మనీ దేశము సంధిమరతుల నింతలోనే ప్రకటించునని డాక్టరు మైకేలిసుగారిటీవల ప్రకటించి యుండుట వలన జర్మనీలో చాల కలవరముగ నున్నది.

ఎస్సాను పాపాగారు.

ఆమ్స్టర్డము, సెప్టెంబరు 9:—మొదటి తురుష్క వైద్యాధికారి ఎస్సాను పాపాగారు బెర్లినునకు వచ్చిరి.

పోర్చుగలు

పోర్చుగీసువారి యెడలను గర్హముజేయుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—మార్స్లినునుండి లాయడు గారిటుల తంతినిచ్చుచున్నారు:—ఆలెగ్జెండ్రో అను పోర్చుగీసువారి పొగయెడ పోర్చుగీసు దొరతనమువారిచే గోరబడినాకాశ్రయమున దగ్ధము చేయబడెను. ప్రాణభయము గలుగలేదు.

బ్రిటిషుఇండియా నౌకాప్రయాణిక పరిశోధకసంఘము.

ఈ సంఘమువారు జె. పి. హోర్స్టానుగారి యాజమాన్యముక్రింద రంగూనులో యధాప్రకారమున నిన్నటిదినమున గూడఃపరిశోధనముజేసిరి. “బ్రిటిషు ఇండియాస్టీము నేవి కేటింగు” కంపెనీవారి సహాయాధికారిసి. హాప్స్ గారు తమ విభిన్న వాఙ్మూలమున నిట్లు చెప్పిరి. టిక్రెట్టు ఆయ్యకమును గూర్చి సాధారణస్థితిలో నావశ్యకముగ వలయువారి కంటే నెక్కుడుమంది నియమింపబడిరి. ఆపైటికిని ప్రయాణికులు టిక్రెట్టును గొనలేకున్నది కంపెనీవారి తప్పకాదు. స్టీమరులు బరువు నెక్కువగ బట్టచుండుట సంగ్రామ సంకులస్థితివలన గలిగినది. ఒకప్పుడు 12000 మంది జనులు తమ సామాన బోకుండుటవలన రేవునద్దవేచి యుండవలసిన వారైరి. అయ్యక పవార్థములను పత్రికలద్వారా ప్రకటింప గూడదని దొరతనమువారు త్రవ్వ వొసగి యుండుటవలన కూలీలకు చాల యిబ్బంది గలుగుచున్నది. సరుకు వచ్చుటకు ముందు రెండుమాడు వారముల నుండియు వారు రేవునద్దనుకాయుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రయాణికులనిమిత్త మొక కాలము నిర్మించుటకు తాము తగినంతసహాయమును చేసెదమని కంపెనీవారు తెలియజేసియుండిరి. స్టీమరు పట్టుకంటెను ఎక్కుడు టిక్రెట్టు లమ్మబడుట రెండుమాట్లుమాత్రమే జరిగినది. ఆకస్మికముగ వైనికులను ఓడల నెక్కింపవలసినదని వైనికాధికారులు గోరుటవలన నట్లు చేయవలసినవచ్చెను. ఆ రెండుమాట్లకప్పుచురెప్పుడునుదొరతనమువారు నియమించినవారి కంటే నెక్కుడుమంది ప్రయాణికులకు టిక్రెట్టు నమ్మలేదు. టిక్రెట్టుల నమ్మటను గూర్చి ఈ కంపెనీవారి నేవకులమీద నిపుటివర కేదియు ఛార్జి రాలేదు. కొంతమంది యెక్కుడు టిక్రెట్టును కొని వానిని మరల నమ్మటవలన నీ యిబ్బంది గలిగిన గలిగియుండవచ్చు. ప్రయాణికులు విశేషముగ గొట్టబడుచున్నారని చెప్పిన సాక్షులమాటలు నమ్మదగినవి కావు. రస్తాయెక్కువగనుండునప్పుడును, ఎదైన యపాయముగలుగునని తోచునప్పుడు మాత్రమే కొంతమంది నేవకులు ప్రయాణికుల గొట్టిరి. అట్లుచేయవలసిన ప్రయాణికులలో ననేకులు బండ్లు, బట్టలు మొదలగువాని క్రిందపడి నిశేష ఆపదగలిగి యుండును గావున వారట్లుకొట్టుచువచ్చిరి. అదికాక కంపెనీనేవకులు బలవంతముగను నిస్కారముగను ప్రయాణికుల నెన్నడును కొట్టలేదు. ఇంక స్టీమరులలో వైద్యులనుంచవలయునను నంతమునుగూర్చి నుదారణ, కలకత్తా, తూర్పుసముద్రతీరములందు సంచరించు స్టీమరులలో భారతీయుల నిమిత్తము డాక్టరులనుంచుటకు కంపెనీ వారిదివరలో నేర్పాటు జేసియుండలేదు. స్టీమరులలో దొడ్లనుంచుటను గూర్చి యిప్పుడు క్రొత్తయేర్పాట్లు జరుగబోవుచున్నవి. నీటి సరఫరాను గూర్చి దినమునకు మన నిషి క్తి 10 గేలనుల చొప్పున 2 నేలమంది ప్రయాణికులకు సరిపోవునట్టి యేర్పాట్లు చేయబడినవి. స్టీమరు ప్రత్యేకస్థలమున నుంచు నేర్పాట్లు జేయవలయునన్న పురుషులందరినిగూడ సెక్వో నుంచి స్టీమరుకు ప్రదేశములోని కెవ్వరిని పోనీయకుండునట్టి యేర్పాట్లు పూర్తి జేయబడవలయును. లేకున్న నిట్టి యేర్పాట్లవలన చాల అనృతములు వాటిలగలవు. ప్రతిరేవు స్థలమునను ప్రయాణికుల సామగ్రిని బట్టుకొనుటకు తగినంత మంది కూలీలు దొరకునట్లు యేర్పాట్లు చేయబడెను.

సమకాలికాభి ప్రాయములు.

బ్రాహ్మజేతర మైకోర్టు జడ్జి.

ఇపుడేపదవి వహించియుండు జడ్జిక్యుక్ గారు నెలపు పుచ్చుకొందురనియు, వారిస్థానే గోదావరిజిల్లా జడ్జి రాత్రుని హద్దకు వరదరాజులు వాయడు బిబి, బిబి గారు నియమింపబడుదురని యునుచు న్నారము. కొయంబుత్తూరు సబుజడ్జి కోదండరామానుజులు వాయడు గారు స్కాల్ కాజుకోర్టురెజిస్ట్రార్ గానియమింపబడెదరని ప్రకాశికలో మొట్టమొదట ప్రకటింపబడిన అవాజా అనృతముకాదని పుచ్చనగిరి వివరణ నియ్యదియు నట్లేపరిణమింప నభిలషించెదము. (ఆంధ్రప్రకాశిక)

బ్రాహ్మజేతరులు, స్వసరిపాలనా వాదులు

ఏకాభిప్రాయము కలది.

ఒక సూచనము.

బెజవాడనుండి కె. గోపాలకృష్ణయ్య (బి. ఏ.) గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

దక్షిణ హిందూస్థానమున నుండు సభయపక్షముల వారును సమాధాన పడవలసినదని సుమా కొక మాసముదినముల క్రిందట వ్రాసియుంటిని. నాటినుండియు ఉభయపక్షముల నాయకులయు వాదములు మితత్వము నొందుచుండుట సంతోషకరము. ఉభయములు జరుపు నాంశోనమును ఇట్లుగా లోని యధికారులకు తెలియవచ్చి, హోమురాలు అబ్రాహ్మజేతరముల చారిత్రముల నారము ఇండియా కార్యదర్శి స్వయముగ నీ దేశమునకు వచ్చుచున్నారు. కనుక మన మందర మేకాభిప్రాయములమై, మనము వాంఛించు సంస్కరణముల నన్నిటిని వారికి విన్నవించుట కర్తవ్యము. బ్రాహ్మజేతర పక్షము వారు కోయంబుత్తూరులో సమావేశమై గోఖలే సంస్కరణము ననుసరించి యున్న సంస్కరణ విధానము నామోదించి యున్నారు. ఈ విషయమున సభలో నామోదితమైన తీర్మానము న్యూ ఇండియా పత్రికను సంతృప్తి పరచియున్నది. బ్రాహ్మజేతరుల కొరిక లినివరలో నామోదించని బ్రాహ్మణ సోదరుల కిప్పటిప్పటి వారిమొదలయగలిగినది. ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్య సమస్య యిప్పుడు పరిష్కారమైనదని చెప్పవచ్చును. ఈ కోర్కె సహేతుకమని బ్రాహ్మణులె యొప్పుకొనిరి. స్వసరిపాలనా వాదులకు గూడ, నిదానము, క్రమాభివృద్ధియు, వాంఛనీయులని యిటీవలనే బోధపడినవి. ఈ ప్రకారము భయపర్యముల యందును, నెమ్మదిగ ముందునకు వెళ్ళవలయునని వాదించు వ్యక్తులు కొందరు వెలువడిరి. ఈ మహనీయులె అబ్రాహ్మణ పక్షము నకును, స్వసరిపాలనా వాదులకును సంధిచేయ వలసియున్నది. బ్రాహ్మణ స్వసరిపాలనా వాదులను గోఖలేకే సంస్కరణము ననుసరించి ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమున కనుమతించవలయును. బ్రాహ్మజేతర వ్యవస్థవారు, కాంగ్రెసులీగు సభలు నూదించిన విధానముల ననుసరింప సంసిద్ధులు గావలయును. ఉభయముల నీతియన రాజి పడవచ్చును. నేనొకవిధమున సమాధానము గలుగనేరను. ఉభయపక్షముల నాగుటలను సాధ్యమైనంతస్థాయిలో సమావేశమై, మంచి చెడ్డల చర్చించి సంస్కరణ విధానము నొకదానిని తయారు చేయవలయును. ఈసభలో నేర్పడు సంస్కరణ విధాన మధమపక్షమున మన రాష్ట్రముంతయు నంగీకరించునదై యుండవలయును. ఇట్టి యభిప్రాయకృత కలుగకపోయినచో, ఇండియా కార్యదర్శి యిటువచ్చిన ప్రయోజనముండనేరదు. భారతీయ సంస్కరణ సమస్యనాతడు పరిష్కరింప జాలకుండును. గనుక త్యాగరా యశ్రేష్ఠి, కేశవపిళ్ల, రామచంద్రరావు, రామానుజాచారి మున్నగు మహనీయులు సమావేశమై, సంగతిపందర్బముల చర్చించి, అన్ని పక్షములవారి కామోదిత మగునట్టి సంస్కరణ విధానమును తయారుచేయుట యుక్తము.

సాత్వికనిరోధమును గూర్చిన యాందోళనము నిర్లక్ష్యమే గాక, యవిశేషమై యున్నది. ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యము, హిందూదేశ పరిపాలనమునందధికారమునుగూర్చి యాందోళన మొనరించుట ప్రయోజనకరము. తొందరపడి కార్యముల నొనరించిన పర్యవసానములు సంతృప్తికరముగ నుండనేరనని మనలోని యతివాదులు గమనించి తమవడిని కొంతవరకు శాంతింప జేసికొనవలయును. భిన్నాభిప్రాయులగు నాయకు లెల్లరును సమావేశమై, చర్చలుజరిపి యేకాభిప్రాయులగుట యుక్తము. మున్ముంది ఇండియా మంత్రి యాదేశమునకు విచ్చేయును. ఈయనకాశమును దేశాభివృద్ధికై వినియోగింప యత్నింపుడు. వివిధ పక్షముల వారి కందరకు నంగీకృత మగునట్టి సమాధానము త్వరలో జరుగునట్లునప్పుడు—జన్మిను.

వృత్తాంతములు.

పూనాలో దేశరత్నక ప్రత్యేకమున మహారు సంఘము వారిని చేర్చుటకు గొప్పసభ జరిగినది.

పారిపోయిన కొంగ తిరిగి పట్టుపడుట:—కలకత్తాలో రాజధాని జైలునుండి తప్పించుకొని పారిపోయిన పురుషోత్తము బానిసగా ఆను కొంగ గతి గురువారమున హరిసహాయ్ లో లింగి పట్టుపడెను.

మైసూరు మహారాజావారు:—మైసూరు మహారాజావారు శేటి రెణున (11-9-17) బెంగళూరునుండి పూనా నగరమునకు వెళ్లెదరు. అచ్చట వారము దినము లాగిన పిమ్మట తిరిగి బెంగళూరుకు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

జనరలు సైక్రీటరీ:—నాభాసంస్థానము నివాసుని నియమింపబడిన డి. ఎం. నరసింహరావుగారి స్థానమున నియమింపబడిన సి. ఎస్. బాలసుందరము అయ్యగారు మైసూరు వీరలినము వారి జనరలు సైక్రీటరీ పనియందు ప్రవేశించిరి.

కాశీమహాదేవరాయనికి శిక్ష:—బెంగళూరులో వైదికులకు కాశీమహాదేవరాయ రావచంద్ర అనాదిడు దొరతనము వారి కస్తువులను కొన్నిటిని దొంగతనముగ కొనినందుకు రావచంద్రకు 127 రూ॥లు జూర్యవా విధింపబడిన.

అంగ్లదేశమునకు వెడలిన తోసెపు బాప్టిస్టు గారును, ఇ. యల్. అయ్యగారును సురక్షితముగ నాంగ్లదేశముజేరి, యక్కడ తాము వెడలిన కార్యమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

బొంబేలో సుబ్బయ్యగారు హుసూరు రాయిగారు లంచము గ్రహించిరిని ఇండియాను పీసలు కోడు 161 వ సెక్షన్ ప్రకారము తులసిగొమరీ స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు పిల్లను వి. సి. ఎస్ గారు రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్షను విధించిరి. ముద్దయి జామీనుమీద విడుదల చేయబడిన.

రైలునడుచుచుండగ దిగుటకలన ప్రమాదములు:—బెంగళూరులో బొంగురేటు వాస్తవ్యుడగు గవీరాజ్ అను నతడు రైలుపై బెంగళూరు కంటోనుమెంటు స్టేషనుకు పోయి స్టేషనులో రైలు పూర్తిగ నాగకమునుపు రైలునుండి క్రిందకు దిగుటలో బండిక్రిందపడిన. కుడికాలును కుడిభుజమును తెగిపోయినవి. అతడు వైద్యులచేయించు చుండెను.

తుపాకీ ప్రేల్చు విధమున శ్రీలక్ష్మి నేర్పు స్థిబ్ధు:—తుపాకీ ప్రేల్చువిధమున శ్రీలక్ష్మి నేర్చుటకు ఉదకమండలములో నీ క్లబ్బు యేర్పరుపబడినది. వాడ్ల సతిగారు ఈ క్లబ్బు నకు గౌరవాధికారిజేగ నున్నారు. ప్రతి బుధవారమున గలలు 11 గంటలకు తుపాకీ ప్రేల్చుట నేర్పబడును. మేజరు వాడ్ల గారు తుపాకీ ప్రేల్చుట నేర్పుదురు.

యావద్భారత మహామ్యుషియ సంఘము:—రాజోవు శ్రీకృష్ణమనమలలో కలకత్తాయందు జరుగబోవు యావద్భారత మహామ్యుషియసంఘముదేశమునకు మహాదాతని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనవలయునని వంగదేశ రాష్ట్రీయ సంఘమువారు మాత్ర ప్రజలు హక్కుగారి యాజమాన్యమున తీర్మానించిరి.

మోటారునుండి ప్రమాదము:—బెంగళూరులో ఆర్థి పేటరోడ్డుపై గత జూను నెల 26-వ తేదీని రామస్వామిశిల్ల అను నతడు తన యజమానుని మోటారునుండి 12 సంవత్సరము బాలునిపై నుండి నడిపించెను. బాలుడు పిదప కొన్ని దినములకు మృతి సొందెను. రామస్వామి శిల్లపై బెంగళూరు సీటీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెద్ద కేసు చేయబడినది. ఈ నెల 24-వ తేదీని ముద్రాయ తరుపు సాక్షి విచారణ జరుగును. ర్యాడ్ల తరుపు సాక్షి విచారణ జరిగితే ముగిసినది.

కోయంబత్తూరు ప్రారంభవిద్యా పాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యాయ సంఘవార్షికోత్సవము:—ఈ ఉత్సవము ఈనెల 8వ తేదీ సాయంత్రమున దొరతనమువారి ట్రెయినింగు పాఠశాలాధివనమున జరుపబడినది. కోయంబత్తూరు కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు కె. ఎస్. వైద్యనాథయ్యగారు సభాధి

పత్యము వహించిరి. ఉపాధ్యాయులు బాలురకు విద్యనేర్పుటలో కహించిన శ్రద్ధాభక్తులకు సభాధ్యక్షులు చాలసంతసించిరి. ఉపన్యాసము ముగిసిన పిమ్మట కొంతమంది ఉపాధ్యాయులకు పరిశీలులను సభాధ్యక్షులు బహుమతిచేసిరి.

కోయంబత్తూరు మోమురాలు లీగు:—లీగువారి యాజమాన్యముక్రింద ఈ నెల 9వ తేదీ సాయంత్రమున జరిగినసభలో యంగు ఇండియా పత్రికా సంపాదకులగు యమునాదాసు ద్వారాకదాసుగారు ప్రస్తుతదేశస్థితిని గూర్చి యుపన్యసించిరి. టి.పి. సిహెచ్ గారు సభాధిపత్యము వహించిరి. పురమందిరమున సభ యేర్పరుపబడుటకు మొదట నిశ్చయింపబడినదికాని 2000 వేలకు క్షైగ సభ్యులు వచ్చుటచే బహిరంగ సభయే జరుపబడినది. మనము స్వచ్ఛగా నుండుటకు మనము బ్రిటిషువారి సంబంధము విడవకూడదని ఉపన్యాసకులు నొక్కి కక్కాడించిరి. ఉపన్యాసకులను పుష్పమాలలచే గారంజించిరి.

కుంభికోణము కళాశాల రాజకీయములు:—కళాశాల లందు రాజకీయ విషయములు చర్చింపబడ గూడదను విషయము కుంభికోణము కళాశాలయం దేమియును పాటించబడలేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ నెల 14 వ తేదీని జరుగుసభలో తక్షణ స్వరాజ్య మకరమా లాభకరమా అను విషయము చర్చింపబడి న నియు ఆ పుడ వట ను ప స్య సిం చుటకు న్యాయించియా పత్రికా సంపాదకు లాహ్మోనింపబడి రనియు నరియు నచట ఇండియా దారిద్ర్యమును విషయమును గూడ చర్చింపబడునని మేము ప్రకటనమువలన గ్రహించితిమి. ఇట్టిస్థితి చాల విపరీతముగ నున్నది. శీఘ్రముగ విద్యాశాఖాధికారులు గవర్నరిపదగిన విషయము అని మదరాసు మెయిలు పత్రిక వ్రాసినది.

మోటారును సమీపమున నన్న బాక్సి అను సగరము నందలి మహాదేవరాయలకును, హిందువులకును మనస్పర్శలు గలిగి నట్లు తెలియుచున్నది. సగరమునందలి మహాదేవరాయల మనో దొక దానియుంగల హిందువుల "సంధరము" యంగ్లతూర్కాగారములతో బోవుచుండెను. మహాదేవరాయల హిందువులట్లు బోవుట కొప్పుకొనబాలమనిరి. అంత నాపురములోని హిందువులందరును మహాదేవరాయలతో సంబంధమును మానకొందుమని కట్టుకట్టిరి. వనస్పర్శలు రెండు దినములవరకు చాల కఠినముగ నుండెను. హిందూ వక్త్రములు మహాదేవరాయలకే సరకుల నచ్చుటండిరి. అధికారులు ప్రవేశము గల్గించుకొని రాజీనామా సొందించిరి. పూనాలో నుండు మహామ్యుషియ నాయకు లనే కులు కలహమును మాపుజేసి రాజీనామా సొందించుటకు వెంటనే బాక్సికిబోయిరి.

సురేంద్రనాథ వైకుంఠనాథుగారలు:—సురేంద్రనాథ దేశ్మీ, వైకుంఠనాథ సేతు 12 గురుకుల గలసి ఆగస్టు 30-వ తేదీనాటికి జాతీయ సభా ఆహ్వాన సంఘమున జరిగిన సంగతులను గూర్చి యొక బాహ్యులమును ప్రచురించిరి. అక్టోబరు 6-వ తేదీని అలహాబాదులో సమావేశముకానున్న యావద్భారత జాతీయ మహాసభవారి కీ సంగతి తెలిపి వారెల్లు చేప్పిన నట్లు వివరించుచువారిని.

శేటి దిగమున సమావేశము కాగోరిన నలుగురు కార్యదర్శుల యొక్క ప్రకటన మనందర్భ్యముగ నున్నదనియు, దానికి అధ్యక్షుని యంగ్లకారమును వారు పదయలేదనియు, అతనికి వ్యతిరేకముగ జరుపుచున్నారనియు గావున నాసభ కాసన సమ్యక్తము కాదనియు ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శులు ఆయిగు గు రొక ప్రకటన నంపిరి.

కోయంబత్తూరు విద్యాధిగ్రంథము:—సి. వి. వేంకట రమణయ్యగారి బంగారా! అవగణలో ఈ నెల 9-వ తేదీ యుదయమున చాలమంది విద్యార్థులు ప్రాగు పడిరి. యమునాదాసు ద్వారాకదాసుగారు ఉపన్యాసకులుగ నుండిరి. ఎస్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. దొరతనమువారు చేసిన రిఫరెన్స్ నెంబరు ఆజ్ఞను వారందరును కలసి ఆడిషన్ జేయుట తమకును గూడ సమ్యక్తమే యని ఉపన్యాసకులు నడిపిరి. విద్యార్థులను నిష్పంధపరచిన లాభములేదు. వారికి స్వేచ్ఛ యొసంగుటయే శ్రేయస్కరమని ఉపన్యాసకులు అభిప్రాయపడిరి. బొంబాయిలో ఏర్పరుపబడిన భారతీయ యువజనసంఘము వంటి సంఘమును తాము గూడ నేర్పరుచుటకు సభ్యులగు విద్యార్థులు నిశ్చయించుకొని ఎస్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారునారిని తమ సంఘాధ్యక్షులుగ నియమించుకొనిరి.

జాతీయ మహాసభ:—జాతీయ మహాసభయొక్క యాహ్వానసంఘ సభ్యులు 27 గురు సంతకములుచేసి పంపిన దరఖాస్తు ననుసరించి ఆహ్వానసభా కార్యదర్శులలో నలుగురు శేటి దిగమున ఆహ్వాన సంఘసభ్యుల నందఱిని సమావేశముకాగోరి కడపటి ఆహ్వానసంఘసభలో జరిగిన యంతములను గూర్చియు ప్రస్తుత స్థితిగూర్చియు, సి. ఆర్. నానుగారు తమ యభిప్రాయమును తెలియబరచెదరు. క్రిందటి సభవారి తీర్మానమును అనగా, రాజోవు జాతీయ మహాసభకు బీసెంటుయ్యగారు నగ్రాసవాధిపతులుగ నెన్నుకొను తీర్మానమును బలపరచిన పిమ్మట సభవారు రాయి వైకుంఠనాథ సేతుగారిచర్యను తీర్చింతురు. అందు సేతుగారికి ప్రతికూలముగ నభిప్రాయము దెల్పుబడియే నేని సర్వేంద్రనాథ తూగూరుగారిని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొందురు. వంగదేశము నందలి యిరు కక్షలవారికిని రాజీనామా సొందగూర్చుటకు ప్రాగ్భ్యంగ దేశీయ నాయకు లంద రొకసభను గావించురు. తమ తీర్మానమును బట్టి వదలుకొన వలసినదని ఆనా మకులందరును ఇరు కక్షలవారికిని నొక గత్యంతరము సొందెదరు. తమ తీర్మానమునే కక్షల రంగీకరింపక పోయిన నాకక్షలవారిని విడచి ప్రాగ్భ్యంగ దేశీయ నాయకు లందఱును రెండవ కక్షనుజేరుచురు.

లక్ష్మణపురి "హో. మురాలు లీగు" వారి యాజమాన్యమున పురవాసులందరు నిన్నటిదినమున నొకసభ గావించిరి. మా॥ పండితి గోకన్య నాథమిత్రాగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. మాం పే గు గారు హిందూ దేశమున కింతలోనే వచ్చుచున్నను, గొప్ప సంస్కరణముల గోరుదుమేని మధిము వైద్యముతో నిరంతరము దృఢముగను, నెమ్మదిగను మన భావముల తెలుబుచ్చి, జాతీయ, మహాదేవరాయల మహాసభా సంస్కరణములను బొంగుటకు ప్రయత్నింపవలయునని అభ్యర్థనలు తమ యుపన్యాసమున జెప్పిరి.

రాయిబహదూరు డాక్టరు, ఎం. ఎస్. ఓ. హైదారు గారి కార్యముగోరకు వలయునంత ధనమును కూర్చులయును. అంతరము మా॥ సయ్యదు వజీరు హుస్సేనుగారు గూడ ఉపన్యసించిరి. హో. మురాలు నకు వ్యతిరేకముగ బయలుదేరు ఉద్యమముల నిన్నియు రిత్త వని పండిత కృష్ణప్రసాదు కాలుగారు చెప్పిరి. సాత్వికనిరోధి బ్రహ్మగ్ని రావుగారు తక్కిన ఉపన్యాసకుల భావములను బలపరచిరి. జాతీయ మహామ్యుషియ మహాసభల యోచన ఉరుదు భాషాంతరీకరణ పత్రములు సభ్యులకు పంచివెట్టబడినవి. పిమ్మట నవ్యక్షుక వందనములతో సభముగి సెను. హో. మురాలువారి యాజమాన్యమున జరుగు సభలలో రాజోవుగది సెప్టెంబరు 18-వ తేదీ బొంబాయిలో జరుగునని అభ్యర్థనలు చేప్పిరి.

దేశరత్నక బలము:—పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ దేశమునకు 117 గురు విద్యార్థులు తగినవారు కావలయునని క్రిందటి ఏప్రిలు నెలలో దొరతనమువారి రొక ప్రకటనము నంపిరి. వచ్చిన వారి సంఖ్య అంతకు తక్కువగా నుండుటవలన వారి నొక దళముగా జేయుటకు వీలు లేక పోయెను. అందుచే 67 గురుతో సొక ఉపదళమును సిద్ధము చేయవలయునని వారు తలించిరి. అట్టి దళమునకు 60 గురు కా వలసి యు న్నారు. వీరికి తొమ్మిది మాసములవరకును శిక్ష గజవలసియున్నది. మొత్తముమీద 114 రుపైసికులు వలయును గనుక శిక్ష గరపు కాలమున నెలకు 6 గురపైసి నొప్పన విద్యార్థులు వచ్చిన బాగుండునని దొరతనమువారు కోరిరి. ఈపైసికులు యుద్ధమునకు బోయినపిమ్మట నవ్వనైకుల స్థానే క్రొత్తవారిని నియోగించుటకు నెలకు ఆరుగురు నొప్పన శిక్ష గజవలకు చుండవలయును. లెట్టి నెంబు జె. బోమెయగారు వారికి అధికారిగ నియమింపబడిరి రెండునెలల శిక్ష పూర్తియయి యిప్పు డాదళము పూనాకు బోయి యున్నది. వీరిసంఖ్య వైజెప్పిన విధమున పూర్తి గాకున్న పంజాబు విశ్వవిద్యాలయదళ మను వ్యక్తిత్వము పోయి వారిని తక్కినవారితోపాటు సామాన్యులుగ పరిగణింప బడవలసి వచ్చును. కావున మెట్రిక్యులేషను పరీక్షయంగు కృతార్థులైనవారు వెంటనే యాగొంతన పూర్తిజేయవలసినదని పంజాబు లెట్టి నెంబు గవర్నరుగారు తక్కిన విద్యార్థుల గోరిరి.

ఒక సంగీతసభ:—చుహా-రాజక్రీ హైకోర్టుకుల పేరి నాదాయముగారి పంతులుగారి గృహమునందు గత భాషావారమునందు గుంటూరు వాస్తవ్యులు శ్రీ పురాణం కనకచక్రశాస్త్రిగారి యొక్క పాటకచ్చేరి జరిగినది. సంగీత విద్యాంసులును విద్యావంతులు ధనవంతులు పలువురు సభకు విజయముచేసిరి. మాడుగంటలు పాటకచ్చేరినడిచినది. కనకయ్య శాస్త్రిగారి సంగీతము, అపూర్వమైన సంగతులను గలిగి వినువారికి అనందమును గలిగించెను. పరుారు. ముందగయ్య, సిటీలును, పాలకాడు, కృష్ణయ్యగారిమృదంగమును పోడైయుండుట వలనను సంగీతసభ క్లాసునకుమై జయప్రదముగ ముగిసినది అని ప్రతాపరామస్వామి భాగవతులుగారు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రజాభిప్రాయములు

త్యాగరాయశెట్టిగారి తంత్రివార్త.

అయ్యా,

కతిపయ శతాబ్దములక్రింద తలయెత్తినవో బ్రాహ్మణే తోద్యమము నేతలను చూచునైతదశకు చెచ్చియుండెడి దనుటకు సందియములేదు. అట్లుగాక నేడు బ్రాహ్మణులే ప్రజాపిత లేననుకై పాలుబటచున్న యిక్కాలమున బ్రాహ్మణేతరసంఘము తలయెత్తుట జూడ మిగుల విస్మయము విచారమును జెందవలసి వచ్చుచున్నది. ఒకవేళ సంఘముల హోద్యస్థితికి కారకులు బ్రాహ్మణులే యైనయెడల యిక్కాలమున వారియభిప్రాయములను విశ్వసించువా రెవరుందురు? బ్రాహ్మణేతర సంఘము సంయమస్మరణమున పాల్గొనిన మిగుల సమంజసముగా నుండెడిది. అట్లుగాక ప్రజాభిప్రాయమును గుర్తెలుంగక స్వలాభమునకై స్వరాజ్యమును తక్షణమే ఒడిలో చేసికొన జూచుచున్నవారు బ్రాహ్మణులనియును వారు హిందూదేశమునందు సుమారు 8-వ వంతువారనియును వీరి దీనితో బ్రాహ్మణేతరు లెవరేకీభవించరనియును త్యాగరాయ శెట్టిగారు ప్రధానమంత్రిగారికి తంత్రివార్త నంపిరి. తమరుపంపిన తంత్రివార్తయందు సత్యమెంతిగలదో త్యాగరాయ శెట్టిగారు రెరుగకపోలేదు. ప్రభువమున బ్రాహ్మణేతర తోద్యమము మొలకతల్లివపును బ్రాహ్మణులు తక్షణ స్వరాజ్యమును గోరుచున్నారనియు ఇదిమాకు నష్టదాయకమనియు కష్టదాయకమనియు చెప్ప నగరమునగల కొందరు బ్రాహ్మణేతరులుచెప్పసాగిరి. కాని స్వరాజ్యమునకుబ్రతిపట్టుట స్వల్పసంఖ్యకులనియే వారికి తెలియకపోలేదు. బ్రాహ్మణులు స్వలాభమునకై ప్రజాభిప్రాయమును గప్పి పుచ్చుచున్నారనిన శ్రేష్ఠిగారు బ్రాహ్మణేతరుల అభిప్రాయమును గనుగొనక దక్షిణ దేశమునగల నాలుగుకోట్ల బ్రాహ్మణేతరుల తరపున తంత్రివార్త నంపుటకు ప్రతినిధిగా నెవరు నియమించికో తెలియకున్నది. ఇంతకన్న వేరొందు సాహసమున్నదా? బ్రాహ్మణేతరులకు విద్యాబుద్ధులగరపి గవ్యసహాయము ప్రజలయందు వికసింపజేసి యుప్పుకు స్వరాజ్యముగా పొందవలెనని చెప్ప శ్రేష్ఠిగారు శ్రమయని యెంచక గవ్యప్రయాసల కోర్చి కొంత కాలము దక్షిణదేశమునం దచ్చటచ్చట సంచారము జేసి యుండినవో ఈ వార్త ప్రధానమంత్రిగారి కంపకుండి యుండెదనుటకు సందియములేదు తంత్రివార్తను వారుపంపుట జూడ స్వలాభమునకే యని యూహించుటకు కవకాళ మొసంగుచున్నది. బ్రాహ్మణేతర సోదరులారా! ప్రముఖులగువారు ప్రజాభిప్రాయములను మూసివెట్టెను నేడు గాకున్న రేచైనను ముప్పు వాటిల్లనని చెప్పిన తిప్పేమున్నది? చెన్నరాష్ట్రమునందు గల బ్రాహ్మణేతర ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి శ్రేష్ఠిగారు యుద్వేగమును నడపించిన యెంతయో వ్యాప్తిగాంచి జాతీయతకు సహకారి యయ్యెడిది. ఇట్టి కారణములను బట్టి కేళవపిల్లగారు నవీన బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును నడపించ బోవుచున్నారు. కేళవపిల్లగారు సామాన్యులుగారు. పాలక పాలకులచే మెప్పువడసినవారు. కేళవపిల్లగారి యాజమాన్యముక్రింద నడపించబోవు బ్రాహ్మణేతరోద్యమములో విశేష జనసంఖ్యకులు జేరదనని నేను నిశ్చయముగా జెప్పగలను. నూతనముగ మొలక తల్లిచున్న బ్రాహ్మణేతరోద్యమము జాతీయభివృద్ధికి దగు విషయములను జుచ్చించి హిందూదేశమునందు విశేష జనాభిప్రాయము స్వరాజ్యవాంఛితమేయని మాంటేగుగారికి తేటతెల్లము జేయుటకై ప్రయత్నించవలెను.

చింతమనేని భావయ్య.

II

శ్రీవిద్య-ఆంధ్రస్థాపితోపసాఘము.

అయ్యా,

శ్రీ విద్యాభివృద్ధిని గురించి ఆంధ్ర స్థాపితోపసాఘము వారు ఈనెల 16 తేదీన మదరాసులో చర్చించ బోవుచున్నారని విని చాలా సంతోషము పొందినాను. కాని వారు చర్చించబోవు విషయములపట్ల ప్రజల అభిప్రాయములను బాగుగా కనుగొని వారు ముందు చేయబోవు కార్యములు అధికసంఖ్యకులను ప్రజల ఆహ్వానించునట్లుండవలెను ఆంధ్ర స్థాపితోపసాఘము వేర్వేరు పట్టణములలోనుండు మహానుభావులు హిందూశ్రీలకు వ్యతిరేకముగా ఆత్మవశ్యకమని చెప్పుచుండుటచేత శ్రీవిద్య

నేటివరకు వృద్ధిపొందకుండ యున్నది. దైర్ఘ్యము మొదలగు అధికారము హిందూశ్రీలకు ఆంధ్రము విద్య ఆవశ్యకమని శ్రీల ఆంధ్ర పాఠశాలలో ఆంధ్రముభాష శకు తరగతి నుండి నిష్పంధ పాఠముగ నుంచి శ్రీలకు దేశభాషలు మరచునట్లు చేసినారు. నేను 4-5 సంవత్సరములక్రిందట 9 సంవత్సరముల బాల వితింతువును చెన్నపట్టణములోనుండు బ్రాహ్మణుల భోజనశాల గృహములో విడిచితిని. ఆ బాలిక ఇప్పుడు తన మాతృభాష మరచిపోయినది. విశాఖపట్టణములోనుండు బాలికల ఆంధ్ర పాఠశాలలో చదువుకొను బాలికల మాతృభాష అంతకంతకు చెడుచున్నది. కాగా ఇంతటి నుండి వెట్టి బోవు ఆంధ్ర పాఠశాలలో మాతృభాష ముఖ్యముగాను ఆంధ్రముభాష ఇష్టానుసార పాఠముగాను నుండునట్లు చేయవలసియున్నది.

నేను 1917 సంవత్సరము సే. నెల 15 తేదీన చెన్నరాజధాని ప్రభుత్వమువారికి పంపిన విన్నపములో బరంపురం, విజయనగరము, గుంటూరులో బాలికల ఆంధ్ర పాఠశాలలను స్థాపించవలసినదని ప్రార్థించగా బరంపురం, కాకినాడలో ఆంధ్ర పాఠశాలల స్థాపించబోవుచున్నారని 1917 సం. ఆగష్టు తే 13 ది గల సెం 1047 బరు గల ఉత్తర్వు పంపించినారు. దీనినిబట్టి చూడగ ప్రభుత్వమువారు జిల్లాకు ఒక ఆంధ్ర పాఠశాల స్థాపించ బోవుచున్నట్లు తెలయచున్నాను. ఇప్పుడయినను ఆంధ్రులందరు బాగుగా ఆలోచించి వివిధ అభిప్రాయములలో మునుక త్వరలో ఆంధ్ర శ్రీలకు మరయుక్తమగు విద్యవ్యాపింపజేయుటకు తగిన ప్రయత్నములు చేయవలెను. బాలికలకు ప్రయత్నించదగ్య వృద్ధి పొందుటకు తగిన యేర్పాటులు 50 సంవత్సరములనుండి చేయబడుచున్నవి. నెకంజరి లేక ఆంధ్ర తివిద్య నిమిత్తము తగిన యేర్పాటుల చేయవలసి యున్నది. వానిలో చెప్పబడు విద్యశ్రీలు తమ గృహములు చక్కగా పరిపాలించుటకు తగినయుండవలెను గాని వారిని బియ్యము, యమయ్యలు చేయుటకు ప్రయత్నించకూడదు. అట్టి చదువును వారికి ప్రస్తుతమందు ప్రభుత్వమువారు స్థాపించిన ఆంధ్ర పాఠశాలలను చాలియున్నవి. శ్రీలకు ఆంధ్రము విద్య ఆత్మవశ్యకమని కొంతమంది ధనికులకు శ్రీలు పురుషులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాబట్టి అట్టి వారి బాలికలు చదువుకొనుటకు ప్రస్తుతమందు గవర్న మెంటువారు స్థాపించిన నెకండరీ పాఠశాలలు చాలును. ముందు స్థాపించబోవునవి ఆంధ్ర పాఠశాలలుగా నుండవలెను. ఆంధ్రముభాష ఇష్టానుసారపాఠముగా నుండవలెను.

ఆంధ్ర స్థాపితోప సాఘమువారు ప్రస్తుతముచేయవలసినవి యేమనగా శ్రీ విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము ఆంధ్రదేశ దేవులలో నుండు ప్రజల అభిప్రాయములు కనుగొని సంవత్సరము యావత్తు పనిచేయుటకు ఒకరిని జీతముమీద నియమించి వాని ఖర్చుల నిమిత్తము రు 200 లు జాగ్రత్తచేసినయెడల ఆరు నెలల తేనుగుజ్జులలో తిరిగి పనిచేసి తన జీతము మొదలగు ఖర్చుల నిమిత్తము చందాలు వసూలుచేయగలడు. వందల కొలది సభలుచేసి వేలకొలది అచ్చుకాగితములు పంచివెట్టునప్పటికి జీతములమీద మనుష్యులను నియమించి వారిచేత పనులు చేయించినయెడల యేపనియు జరుగ నేరదు. లక్షలకొలది అచ్చుతప్పులు ఖర్చువెట్టి వేలకొలది జీతము లిచ్చి మనుష్యులను నియమించుటచేత వారి మరెము వృద్ధిపొందుచున్నది. ఏపనిచేయగల వానిని ఆపనిలో నియమించినయెడల యెంతటి అసాధ్యమయిన కార్యమయినప్పటికి నెఱవేరగలదు.

బాబ్బిలి.

రంగాభట్ల-గున్నయ్య శాస్త్రి.

—:—

ఆగష్టు 26 తారీఖున భూగోళాడి గ్రామములో జరిగిన మహాజనసభయొక్క శ్రీరాముప్రకారము భూగోళాడికండరీ పాఠశాల పేదవిద్యార్థి సహాయధి స్థాపించబడినది. ఆనిధికి ఈదిగున వాసిన మహానీయులు వారికముగా ద్రవ్య సహాయము చేయుటకు వాదాన మొసగి లిఖించిరి. మైసోనల మయ్యగారు గ్రామమునపవ రు 20-0-0 తదవర్తి బాపయ్యగారు 10-0-0 మైసోన కృష్ణయ్యగారు గ్రామమునపవ 10-0-0 కర్ము నదానందప్రసాదుగారు కర్ణం 8-0-0 పల్ల పోతు చిన నరసింహంగారు 8-0-0 పల్లపాతు కొటయ్యగారు 8-0-0 పల్లపాతు సీతారామస్వామిగారు 8-0-0 పల్లపాతు బాపయ్యగారు 6-0-0 పాతూరి పున్నయ్యగారు 4-0-0 బాలిశెట్టి లక్ష్మయ్యగారు 3-0-0 కనికవర్ల కృష్ణయ్యగారు 2-0-0 బాలిశెట్టి బ్రహ్మానందంగారు 2-0-0 బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు 2-0-0 వైవధం నూర్యనారాయణగారు 1-0-0 చెన్న వెంకట నుబ్రహ్మణ్యంగారు 1-0-0 నేటికరకు యేర్పడిన వ్యాక చందా మొత్తం రు 93-0-0 ఈ ప్రకారం పుణ్యాత్ములందరు ఈనిధికి ద్రవ్యసహాయముచేసి పేదవిద్యార్థులకు విద్యాదానముచేయ ప్రార్థించుచున్నాను. (ఒక నిలేఖరి)

పిట్టి, త్యాగరాయశెట్టి గారు

వహ్నికుల త్మత్రియులు

ఈనెల 8 వ తేదీన సేలములో వహ్నికుల త్మత్రియ మండలసమావేశము జరిగినది. సమావేశమునకు ధనికులు భూస్వాములు వ.ద్రకులు పలుకుబడిగలవారునగు ప్రముఖులు సుమారు 500 మంది వచ్చిరి. ఆసభయం దేశగ్రీకుముగ నిల్లు తీర్మానింపబడినది. అనిబివేలముగారు మున్నగు దేశభక్తులకు నిర్బంధమునుండి వదలుటను బ్రిటిషు దొరతనమువారు ఇండియాను శిష్టుముగ హోమురాలు వొసంగుటకు గూర్చి దక్షిణయిండియా ప్రజాసంఘసంబంధి యగు పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారును జస్టిసు ద్రవిడము పత్రికలును వెల్లడించిన భావములు వారి వ్యక్తిగత భావములు మాత్రమే యగు నుగాని వహ్నికుల త్మత్రియుల అభిప్రాయ మినుమంతయును కాజాలవు. దక్షిణయిండియా ప్రజలలో వహ్నికుల త్మత్రియులు అర్ధభాగమునకంటె నధికముగ నున్నారు. మరియు రావుబహద్రుగారును వారిపత్రికలును ప్రకటించిన భావములతోమరివి ఇతర బ్రాహ్మణేతరసంఘములుగూడ నేకీభవిండుటలేదని ఈ సంఘమువారు స్పష్టముగ తెలుపగలరు. “తీర్మానమును కోయంబుత్తూరు త్మత్రియ సంఘకార్యదర్శి పరీనియపు నాయకరుగా రుపపాదించిరి. సేలము త్మత్రియసంఘ కార్యదర్శి అర్ధనారీశ వర్మగారు రెనువదించిరి. నల్లగంపల్లి వాస్తవ్యులగు సమ్మండి కండరుగారిచే బలపరపబడినది. ఏకగ్రీకుముగ సభ్యులందరిచే నామోదంపడినది. ఈ విషయమును ఇండియా మంత్రిగారికి తంత్రివార్తనంపుటకు నిశ్చయింపబడినది.

సామ్రాజ్యశాసనసభ; కార్యక్రమము:—రేపటి బుధ వారమునాడు జరుగసోవు సామ్రాజ్యశాసనసభలో వడ్డేచట్టపు చక్క యెచట విడువబడినదియో యచటినుండి మరల తిర్గింపబడును. పిమ్మట సర్ జార్జి బ్యానూగారు నొగతనమువారి 1873-వ సంవత్సరపు గవర్న మెంటు సేవింగ్సు బ్యాంకును ఆట్టును సవరించు కొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు. అనంతరము సర్ విలియము విన్సెంటుగారు 882-వ సంవత్సరపు ప్రెసి డెన్సీ స్కూలుకాజాకోర్టును ఆట్టును సవరించుచు నొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు. అటుపై 1908-వ సంవత్సరపు ఇండియను రెజిస్ట్రేషను ఆట్టును మరల సంస్కరించు బిల్లును గూర్చి ప్రత్యేక సభవారు తెలియజేసిన సంగతులను సభవారు తిర్గింతురు. తర్వాతసంతరము మదనమోహన మోహన్యగారు సగరణ సహితముగ నాబిల్లును అంగీకరింప గోరెదరు. తరువాత సాబ్బు విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి ప్రత్యేక సభవారిచ్చిన యభిప్రాయములను సర్ శంకరననాయకుగారి నివేదికముపై సభవారు చర్చగావించి సంస్కరణములతో నాబిల్లు సంగీకరింపబడును.

ఔంపారరీ సహాధి నేటు జడ్జికోర్టు-

విశాఖపట్టణము.

ఓ. యస్. నం. 30-1910 ఇ. పి. నం. 22-1917

రాణీ (తుని) వాది. డిక్రీ హిల్దార్లు. ఉరట్ల ప్రాప్రయిటరు } ప్రతివాదులు. మరకొంగరు. } జడ్జిమెంటు డెట్టర్లు

నోటీసు.

విశాఖపట్టణముజిల్లా, గొలుగొండ తాలూకాలోని, ఉరట్ల మస్తేటు, యస్తేటుకు చెందియున్న అందలి ఈనాములుసహా, విశాఖపట్టణపు కోర్టు ఎక్జిక్యూషను ప్రొసీడింగున నరుసరించి 26-10-17వ తేదీ నుద్దాహ్నమువేళ ఏలాము వేయబడును.

పాటదారుల సౌకర్యమునకయి క్రింది విషయములు తెలుపబడినవి.

- (1) సేలు వారంటు మొత్తం రు 6,61,476-4-6
 - (2) ఎస్తేటుపైని మేల్ ఆదా యము సుమారు ,, 32,563-7-4
 - (3) నికరం సాలు అదా యము సుమారు ,, 17,459-9-0
 - (4) చెల్లించవలసినపేమకమ్ ,, 14,438-0-10
 - (5) ల్యాండుశెప్పు మొత్తం ,, 2,417-3-4
 - (6) రైల్వేశెప్పు మొత్తం ,, 604-4-10
- ఇంకను విశేషములు కోర్టులోనుండు సేలు కాగితములు చూచి తెలిసికొన గలరు.
- ఔంపారరీ సబ్జిక్టు } డి. కృష్ణస్వామి విశాఖపట్టణము. } సహాధి నేటు జడ్జి.

THE GREAT WAR

SWEDISH EXPOSURES: SENSATION IN AMERICA

BATTLE OF HILL 304: GERMAN DEFEAT

FIERCE STRUGGLE FOR POSITION NEAR CORIZIA

RIGA FRONT: RUSSIAN REASSURING STATEMENT

[Reuter's Agency]

America

Sweden May Enter the War.

Sweden and the Plot.

LONDON, September 10. Reuter learns that on Sunday night there had been no developments in the Swedish situation. The Swedish Minister visited at the Legation and disclaimed knowledge of affair.

WASHINGTON. The Swedish exposure has created a sensation throughout the country, and it is believed that it may force Sweden into the war unless the officials are punished. The offence is characterised as unparalleled in modern diplomacy. It is expected that its immediate effect will be the taking of extreme precautions in granting licences for exports to Sweden.

An Object Lesson.

The "NEW YORK HERALD" states it will prove an object lesson in Prussian friendship to Argentina. Simultaneously with Count Luxburg's treachery, Sweden has been crying out against the iniquity of the embargo which prevents the use of America's supplies in the profitable business of feeding Germany.

The "SUN" anticipates that, when the cynical insolence and brutal contempt for neutral lives and rights are realized, Argentina will properly attend to this business.

Curious Explanation.

M. Nordvall, member of the Swedish Economic Mission, forecasts the recall of M. Lowen, Swedish Minister to Argentina, but declares that no Swede would be a party to such a heartless proceeding. Furthermore, he says, that, owing to ill-health, M. Lowen possibly mistook the contents of the message for harmless business communications.

British Press Opinion.

All the newspapers take a very serious view of the disclosures regarding Sweden, which are denounced as a grave, unpardonable breach of neutrality, while the revelations of the perfidy of Count Luxburg, one of the arch-ruffians of Germany's Public Service, are likened to the achievements of Count Bernstorff and Capt. von Papen. Confidence is expressed that the Swedish people are innocent and that the whole trouble is due to the pro-German clique, which must be uprooted, but the people must give a tangible proof of their friendliness towards the Allies if trouble is to be avoided. It is noteworthy that the Socialists are the strongest individual party in Sweden, but the present governing class in ultra-conservative. Sweden is at present in the throes of a general election and the revelations will probably influence the results.

Swedish Minister Denies Charges.

BUENOS AIRES.—The Swedish Minister has denied the statements regarding the action of the Legation, but has refused to make a further statement.

Count Luxburg Leaves.

According to the "Times" Count Luxburg has left Buenos Aires.

He was Consul at Calcutta.

LONDON, September 10. The "Daily Express" says that Count Luxburg was formerly German consul in Calcutta.

No Action by Allies Contemplated.

LONDON, September 10. Reuter learns that no action is contemplated by the Allies regarding Swedish disclosures. It is not a question of the quarrel of the Allies with the Swedish people who are expected strongly to disavow what has happened. It is hoped that the Swedish Government will take early opportunity of explaining the affair. It is well known that there is a small militarist group in Sweden, who might approve such behaviour as has occurred. But it is confidently expected that the bulk of the Swedish people will share the view of the world at large of the iniquitous and barbarous intrigues of Germany.

France

Hitch in Cabinet-Making.

Socialists Refuse to Participate.

LONDON, September 10. PARIS.—An unexpected hitch has occurred in the cabinet-making. M. Ribot has abandoned the task owing to the refusal of the Socialists to participate. This meant dropping M. Fainleve and M. Thomas, two of the most prominent ex-Ministers, who are bound to accept the decisions of their party.

Portuguese Ship Blown Up.

No Loss of Life.

LONDON, September 10. Lloyd's message from Marseilles says:—The Portuguese steamer "Alentejo", requisitioned by the Portuguese Government, blew up in harbour. There was no loss of life.

Russia

Finland Demands Separation.

LONDON, September 10. HELSINGFORS.—The newspaper "Vetcherne Vremya" announces that the Senate has drafted a bill for the final separation of Finland which will be presented as an ultimatum to the Provincial Government.

Split in the Cabinet.

LONDON, September 10. PETROGRAD.—The "Bourse Gazette" announces that a fresh split has occurred in the Cabinet between the Constitutional Democrats and the Socialists.

General Gurko Expelled.

LONDON, September 10. General Gurko will be expelled from Russia to-day.

Italy

Allied Diplomat Contradicted.

LONDON, September 10. ROME.—The Vatican publishes a strong denial of the interview between the Pope and the Allied Catholic diplomat given in the "Daily News."

Germany

Essad Pasha in Berlin.

LONDON, September 10. AMSTERDAM.—Essad Pasha, Commander of the First Turkish Army, has arrived in Berlin.

Peace Terms.

Chancellor Foresees Peace Publication.

LONDON, September 10. COPENHAGEN.—A great sensation has been caused in Germany owing to the declaration by Dr. Michaelis that Germany would be able to publish peace terms.

British Front

British Capture Ground.

Valuable Local Gains.

LONDON, September 10. F. M. Sir Douglas Haig's communique to-night says:—Northumberland troops captured six hundred yards of trenches south-east of Harcourt and took fifty-two prisoners. Simultaneously, we captured a small portion of a trench, rounding off our line east of Malakoff Farm and inflicting considerable casualties. We repulsed raiders at Inverness Copse and slightly improved our position north-east of St. Julien.

Marshal Haig's communique this afternoon states:—We consolidated positions captured yesterday southeast of Harcourt, and drove off raiders east of Loos, and at Armentieres.

French Front

French Gains on the Meuse.

Violent Counter-Attacks Defeated.

More Prisoners Taken.

LONDON, September 10. This afternoon's French communique says:—The Germans delivered a violent counter-attack against the positions we captured yesterday in the sector of Fosses-Caurieres Woods. But our fire shattered the attempt with heavy enemy losses. There was desperate fighting at some points. We resisted energetically and maintained our positions after alternating advances and withdrawals. The prisoners we took yesterday have increased to about eight hundred. Our scouts, who pushed beyond Fosses Wood estimate that there are more than a thousand enemy corpses before our lines in this region. There has been great reciprocal artillery firing on the left bank of the Meuse, but no infantry action.

TELEGRAMS.

Heavy Fighting Continues.

Germans Defeated at Hill 304 and Chaumes.

LONDON, September 10. Last night's French communique said:—Following an intense artillery preparation, the Germans attacked in force on the right bank of the Meuse on a front of three kilometres on both sides of Hill 344. Our fire prevented the enemy from reaching our trench, except a few detachments which gained a temporary footing. Our counter-attack completely re-established our lines and took fifty prisoners. The enemy renewed his attempts against our new positions in Chaumes Wood. On four occasions our fire hurled the enemy back to his own trenches. Numbers of columns north of Waville Wood were caught by our fire and severely punished.

Latest French Report.

LONDON, September 9. This afternoon's French Communique says:—Artillery duel continued violently throughout night, on both banks of the Meuse. We completed our success of 8th instant, in sector of Fosses-Caurieres Woods, overcame resistance of isolated groups, and took more prisoners. Germans did not renew their attempts here. The importance of enemy's defeat yesterday is confirmed. He counter-attacked successfully with great fury despite extremely heavy losses owing to our fire. We repelled at several points as many as five successive attacks, annihilating part of the attacking units.

Russian Front

The Situation on Riga Front.

An Optimistic Statement.

Capital not Endangered.

LONDON, September 10. PETROGRAD.—An authoritative statement explaining the catastrophe at Riga says it was due to the weight of the German thrust, particularly to their artillery superiority. The fact that the bulk of the Russians showed discipline and courage is regarded very favourably as the Riga front is considered morally the most disorganised. Military authorities reaffirm that there is no danger to Petrograd, but as a precautionary measure a new administration for governing the city will be formed. The Government is prepared to deal with reactionaries and organise all resources for the defence of the country and the continuation of the war. The Minister of Posts and Telegraphs, who is controlling the partial evacuation of the city, has issued a reassuring statement regarding the military situation. He advises the non-business population owing to the food question to leave in batches. The Government has decided that the question of its own departure can be postponed for six weeks. The Commander-in-Chief on the northern front has declared that the army's resistance becomes daily more determined and the enemy pressure is weakening. Even if he reached Pskoff by the beginning of winter, he could not progress further, while a landing is improbable because the minefields have not been broken through anywhere in the Baltic or the Gulf of Finland. The fleet and coast defences have been greatly strengthened.

The "Bourse Gazette" says that the Minister of Food Supplies has resigned owing to the difficulties of the food problems.

General Alexieff, former Generalissimo, is going to the northern front on a visit of inspection.

Germans Preparing for Advance.

LONDON, September 10. A wireless Russian official communique says:—In the direction of Riga the enemy has constructed bridges over the lower river Aa, and is concentrating forces on the north bank under cover of his cavalry. In the region of Zlgoolt our cavalry is hindering the German advance. We repulsed an enemy offensive southward of the Radautz Valley.

Growing Nervousness in Petrograd.

LONDON, September 10. Telegrams from Petrograd indicate growing nervousness. Departing trains are crowded. And there are long queues at all stations, and booking offices. Government is offering facilities for removal of stores, and cargoes of private effects.

Italian Front

Italian Offensive Near Gorizia.

Fierce Struggle for Position.

LONDON, September 10. A telegram from Udine, dated the 9th inst., says that there has been no abatement in the weather. The fight for heights north-east of Gorizia is continuing day and night. It has reached a climax in ferocity owing to the Italians and Austrians being equal in numbers, strength, and determination struggling in a circumscribed area where it is impossible to employ more men or artillery. The gaps in the ranks are filled instantly and the forces thus remain balanced. During the past twelve hours the Italians have assailed five times.

Struggle for Mt. Hermada

Enemy Losing His Grip.

STUBBORN FIGHTING.

LONDON, September 10. In spite of the terrific resistance of the Austrians north-east of Gorizia and deadly cannonading and machine-gunning, the Italians are slowly unloosing the enemy's grip before Mount Hermada. The Austrian

ఆంధ్రమహాజన సభాసామితి పరిపాలనమున కొక విజ్ఞాపన.

అయ్యలూర,

ఇంతకుముందు ప్రాంతీయ కార్యదర్శి గారగు మాంటె గూగారు రాజ్యసంస్కరణముల గూర్చి ముచ్చటించు నుద్ద్యోగములకు మన హిందూజాతియును గూర్చి సందర్భమున మన యాంధ్రుల కర్తవ్యముల గూర్చి తమ యుపసంఘ కార్యదర్శి గారిచేత ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయములను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రధాన వ్యాసములను నేను చదివియుంటిని. తమ కార్యదర్శి గారు తమ యంతరి యూహలను కనుగొనియే తమ వ్యాసములను ప్రాసించుచున్నారని నేను లెచుచున్నాను. కాని వారా సందర్భమున పేర్కొనిన కర్తవ్యములు మన విద్యుత్తధర్మములలో కొన్ని మాత్రమేయని మనకెల్లరకును విశేషమే. మనచే నిర్వహింప బడవలసిన భగ్యము లనేకము లున్నవి. వానిలో కొన్నిటిని మాత్రము తా మెల్లరును క్రమ కాలమున ననుచరణము లొనగి తెచ్చుట ముఖ్యమని నాకు భోచించున తమకు తెలియబరప నుద్ద్యోగము నైతిని.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిగ్ధమును గూర్చి మన జేతన నాయకులలో కొందరనేక సంవత్సరముల క్రింద ప్రతి కాముఖమునం జేసి, తా మిచ్చిన యుపన్యాసములం జేసి కొంచెము కొంచెముగా నూచించియున్నారు. అటుపిమ్మట 'నీ విషయమై యెవ్వధముగను స్వలాభమును మాత్రమే య పేక్షించినను - కొంతవరకు కృషి చేసి, తమకొక రాష్ట్రము గావలయునని పోరాడి కొలది కాలముననే ఫలము నజభవించ గల్గినది విహారరాష్ట్రీయులు. విహారీయులు తమ రాష్ట్రము నకై పోరాడినపు డీ భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవాద తత్వమును సరిగా పరిశీలించి, యానాద తత్వమే హిందూజాతీయ రాష్ట్ర విభజనమునకాదర్శము కాగలదని తలచియుండలేదు. వారలు తమ స్వలాభము నాలొంది పనిజేయుచున్నారు. ప్రధమము న నీ వాదతత్వమును చక్కగ నాలొంది వాద ప్రతివాద ముల జేసి జేతనరాష్ట్ర విభజనమున కి యాదియే సహేతుక మైనట్టియు, వ్యాస మైనట్టియు మాగను వెల్లడిచేయ ప్రయ త్నించినది మన యాంధ్రసోదరులే. మనయాంధ్రసోదరులలో నీ యుద్దయమును కొనసాగింప కంకణము కట్టికొనిన వార లనేకులున్నారు. అట్టివారిలో తమ సభాకార్యదర్శిగారికారు. వారి యుద్దయమునకై తమ జీతమును నంతను ధారపోయ సిద్ధముగ నున్నారు. ఇంక నిట్టి వార లనేకు లున్నారనియే నే నూహించుచున్నాను. అట్టి వారలనేకు లున్న నే గాని మన కార్యము ఫలింపజాలదు.

ప్రతి విషయమునందును జనసామాన్యమునకు నమృతము పట్టుటకు పూర్వము ఆ విషయములను గూర్చి తెల్లముగా తెలియ జెప్పట కనేక పుస్తకము లుండవలయును. ఆ విష యముల గూర్చి ప్రతిదినమును సభలు గానింపవలయు. ఆవిష యమును గూర్చిన వాద్యము నభివృద్ధి కావలయు. సక్రమాం వోశనము హెచ్చవలయు. అట్లు చేసిననేగాని యా విషయ మున జనసామాన్యముయొక్క మనసునంగు గాఢముగా నాటు కొనజాలదు. అట్లు నాటుకొనిననేగాని కార్యసాఫల్యమును మనము పొందజాలము.

ఈ విషయమై మన యాంధ్రులు చేయుచున్న కృషి బహు తక్కువ యనియే నే నూహించుచున్నాను. జిల్లా సభ లయందును, ఆంధ్ర మహాజనసభయందును నేటిట ఆగు సంకల్పములుగా తీర్మానములు చేయుటయు వానిని గాఢ్యాం గమువారికి బంపుటయే కాని తదితర మేమియు జరుగుచుండు టలేదు. ఈ భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనమును గూర్చి వాద ప్రతివాదముల తెలియజేయు పుస్తకము లొకటి రెండు తప్ప నెక్కువ లేవు. తరువంతటి కవిత్రయములైనను మొండుగలేవు. చదువుకొన్నవారిలో ఇంతయందికి తప్ప ఇతరులకు ఈ విష యమును గూర్చి బాగుగా తెలియదు. అందువలననే కాబోలు ఇటీవల నీ విషయమును గూర్చి చెన్నపురి దొరతనమువారు ఇండియా దొరతనమువారికి మిగుల ముఖ్యతతో వ్రాయుచు తాము గమనింపవలసినంత ప్రాయఖ్యము నీయుద్దయము పొంది యుండలేదని నొక్కి చెప్పిరట.

మన యాంధ్రజాతియనే యిట్లుండ నిగిరిరాష్ట్రవిగ్ధములయం దీ విషయమును గూర్చిన యాంధ్రోశన యెట్లుండు నో తామే యూహించగలరు. ఆంధ్రు లనువారిక జాతి వా రొక కృషిందూ జేతనమునందున్నారన్న సంగతియే కొన్ని రా ష్ట్రములందును తెలియదు. సర్వసామాన్యముగా చిన్న క్లాసు

లందు జెప్పబడుచున్న జేతనత్రయలో నాంధ్రుల చరిత్రమును ప్రకరణమేలేదు. అట్లుండినను నాలుగు పంక్తులకన్న నె క్కువ యుండదు. లేకుండుటవలన మనకు గల్గెడి చిన్న తనము ను మనము గ్రహించుటలేదు. ఉండునట్లుగ చేయుటకై తగు యత్నములను మనము చేయుటలేదు. తెలుగువాకిని, అరవ వారికిని, మళయాళులకును కన్నడులకును గల భేదముల నితర ప్రదేశముల గుర్తెరుగరు. వారలకు వీరందరును మదరాసు రా ష్ట్రీవాసులే. మన యాంధ్రరాష్ట్రమును గూర్చిన యాంధ్రోశన ము చెన్నపురి రాష్ట్రము నాటి మిగత రాష్ట్రములకు పోయి నట్లు గనిపించును. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవాదమును గూర్చి మన జేతన నాయకులలో కొందరికి మంచి యభి ప్రాయమే యున్నను, దాని యావశ్యకతను గూర్చి వారలొందించుటలేదు. వారితో ఈ సంగతిని గూర్చి ముచ్చటించివును మాత్రము వాచున్నదనియే యనేకు లొప్పుకొనుచున్నారు. కాని యా మాదర్శములను ముందికుకొని హిందూజాతీయలోని రాష్ట్రవిభజనమునకై పోరాడు వారెవరు కనిపించుటలేదు. ఈవిషయమై శ్రమపడెను సింధుజాతీయులు గాని, శ్రమపడినవలయు ముఖ్యమనిచూచియున్నామి యీ వాద మును మైకిదెచ్చుటకు యత్నించుటలేదు. అట్లు జేయుటకు తలపెట్టినవారికి కించిత్యహయమైనను జేయుటలేదు. అందు వలననే క్రిందటి రెండుమునుకునందర్శములలో జరిగిన జేతన మహాజనసభలలో ఈ విషయమై యాలొందించుటకై నను పి లులేకపోయినది. బొంబయిలో జరిగినసభయందీ విషయమును గూర్చి మునుపవారకుదయి. లక్ష్మణపురములో జరిగినసభ కుపూర్వమే తమసంఘముతరపుర నాంగ్లమున మొకపాత్రమును మాత్ర మచ్చొత్తించితిరిగాని, యాపుస్తకమును సభాధన మునందే ప్రథమమున పంచిపెట్టుట మొనరుపెట్టిరి. అచ్చటికి వచ్చిన ప్రతినిధులయభి ప్రాయమునపటుత్వము లేకుండుటచే నీ విషయమై చర్చవిషయ నిష్ణయక సభయందయినను జరుగుటకు వీలులేకుండెను. ఈవిషయమున కరవసోదరులు చేసెడి సహ యమును నేను జెప్పకకలలేదు. ఇన్ని యాటంకములతో కూడినమన కార్యము ఫలించుటకు పూర్వము మనమెంతయో దేశాశ్రమను భగ్యమును చేయవలసియున్నాము. ఇట్టిస్థితి లో నాటంకముల తొలగించి మాగమునదీయ భారమంతయు తమజే. తమకు త్రోవచూపిన మేమందరమును మిమ్మునుసరించి రాగలవారము. ఈభారమును తాముపట్టుదలతో వైచ్యమును వినువక నిర్వహింపవలసియున్నది.

ఈ సందర్భమున తమకార్యదర్శిగారు నిరూపించెను మాగ ముకటియే చాలదు. మనమాంధ్రీయజాత సభను జరిపి ఆంగుతీర్మానములనుజేసి వానిని దొరతనమువారికి తెలియజే సినను చాలదు. మనవివిషయమై సక్రమాంధ్రోశనను జరుప వలయును. ఆంగ్లోశనమును జరుపుటయున్న నెట్టిదియో తెలిసి క్రొనుటకై మనయాంధ్రసోదరుల జేతనత్రయ ఆందును ముఖ్య ముగ, వైగాంధువారి చరిత్రను, గట్టిగా తెలిసికొనవలయును. ఆ యాంధ్రోశనాపధతుల నన్నిటి నిదివరలో జేతనత్వరా లగు వసంతియ్యగాకే మనకు నేర్పించియున్నాను. ఆ మాగములనే మనముత్రొక్కివలయును. దినదినమును ఇంటిం టను, ఉరూరను, ప్రతిపట్టణమునందును, ఈ విషయము ను గూర్చియే గొప్పయోగ్యతతో చెప్పుచుండ వలయును. భా షా ప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన తత్వమునుగూర్చి సహేతుక ముగ ననేకు లనేకపుస్తకముల వ్రాయవలయు. చర్చితచర్చణ మని జంక గాదు. ఒకేయూహ ననేకు లనేకభంగుల జెప్పువల యు. కాన ప్రతి వారును తమయందే శక్తి ము ల వెలిబుచ్చు వలయును. ఈ విషయ వాద్యము ను శుష్టపక్షపు చంద్రునిబోలి దినదిన ప్రవృత్తమానము గావలెను. ఇట్లుచేసిననేగాని జనాభిప్రాయము బలవంతమైనది కావలదు.

ఈ సందర్భమునం దింకొకమనవి కలదు. తామందరును ఈ నెల 16-న తేదిన చెన్న పురిలో చేరిగలరని నాకుతెలియ వచ్చినది. ఆసమయమున నేను వ్రాయబోవు విషయమును గూర్చి యాలొందింతురు గాకయని విముక్త ప్రాప్తించుచున్నా ను. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనను గూర్చి యీ సంవత్స రపు జేతనమహాజనసభయందు చర్చించి తీర్మానించుట యన సము. ఆసమయమున చర్చజరుగుటకు ప్రతిరాష్ట్రీయునందలి జనుల మనస్సునందను ఈ విషయవశ్యకతను గూర్చి నాటు నట్లుగా బోధింపవలయును. అట్లు బోధించుటకు యీ విషయ మునుగూర్చి బాగుగపరిశీలించి, వాదానమునం దారితేరి, గాఢా భిమానముగలి దేశాభ్యుదయమునే మనసునం దిడికొని మిక్కిలి పట్టుదలతో పనిజేయగల్గిన యాంధ్రసోదరులు కొందరువలయు డేరి వివిధరాష్ట్రములకుబోయి యీ వాదతత్వమును బోధించి,

వారలమనసుల కరగించుట యత్యావశ్యకము. అట్లుచేసిననే గాని ప్రజాభిప్రాయము బలపడదు. ప్రజాభిప్రాయమునందు బలమి యుండిననేగాని జేతనమహాజనసభయం దీ విషయము చర్చకు గాజాలదు.

అట్టివారలనేకులు మనయందున్నారనియే నాయూహ. అట్టివారిని కనుగొను భారమంతయు మీయందున్నది. అట్టి వారిరువది చుదియైనను దొరకకపోరు. జేతన మహాజనసభ జరుగకపూర్వ మిరువది రోజులైనను వీరిట్లుబోధించిన కొంత మేలుకలుగకపోదు.

అట్టివారు లేకున్న - తమసహాయము పొంది తమవద్ద కిటునుపొంది యీ కృతసహాయమున నుపయోగపడువార లనేకు లుందురని నాదృఢసమ్మిక. అట్టివారివైన నిరువదిమందిని తయారచేసి, తామే రెండుమునుకు వ్యాసములను సమగ్రముగా, చక్కగవ్రాసి వానినే వారికి బోధపరచి, వారివైనను వివిధ రాష్ట్రములయందలి ముఖ్యపత్తణములకు పంపి యీ వాద తత్వమును బోధించవలయును. ఈ యాంధ్రోశనాప్రచారము తాము ప్రారంభింప మొనరుపెట్టికపో తమ చిత్రానుశాసము నాయోపినంత జేతన జరుప కృతనిశ్చయముపై యున్నాను.

కాన నోదేశానేకమలరా! నేవ్రాసిన దానిని యాదగముతో నాలొందించెదరని తలచుచున్నాను. ఇయ్యది యనవిద్యుత్తధర్మము. ఈసమయము మిక్కిలి మంచిది. శుభమాచకము లనేకములు గనపడుచున్నవి. రాజకీయాధ మును గప్పిజేసిన మేనుములు విడిగొవుచున్నవి. ఈసమయ మును మించిన సమయ మిదివరకు మనకువచ్చియుండలేదు. ఈ తరుణమును మనముపయోగించుకొన వలసియున్నది. మాంటె గూగారికి మన యభిప్రాయములంగును మన యాశయము లందును మిక్కిలి యుచితమైన శాసనభూతియును మగ్ధుడ యును కలవు. మనము చెప్పువది, చెప్పగలిగినది గట్టిగా, ఏక గ్రీనముగా చెప్పవలయును. కాన తామందరును చక్కగా నాలొందింతురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

విష్ణుభోట్ల సూర్యనారాయణ బి. యల్. నకీలు. గుంటూరు

సర్వారావుపేట వార్తలు.

స్వరాజ్యసమితికాఖ.

ఈ నెల 2-న తోరీఖు సాయంత్రము, మాపురమునందు స్వరాజ్యసమితికాఖ స్థాపింపబడెను. వ్యాసు వారులను, వయోవృద్ధులను, ఉత్సాహ పూరితులను నగు బ్రహ్మశ్రీ తాడేపల్లి ఆంజనేయ శాస్త్రిగారు మాకాఖకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన బడిరి. ఇంతవరకు 11-నుంది సభ్యులు చేరినారు. జనసామాన్యమునకు ఈ విషయమై బోధ చేయుటకు గాను తగిన ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాఖవారు ప్రచురించుచున్న కరపత్రములను విశేషముగ తెప్పించి ఉచి తముగ పంచిపెట్టుటకు నిశ్చయింపబడినది. పలువురు మాకాఖ యందు చేరి, జేతనచేయుచుండున సమ్మతమున్నాము.

క్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ గ్రంథాలయము.

5-న తోరీఖు సాయంత్రము, క్రీకన్యకా పరమేశ్వరీ ఆలయమున, ఆంజనేయ శాస్త్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద నెంకలహి గంగసభ జరుప బడెను. వ్యాసువారులను, కర్తవ్యులును, తదితరులును విచ్చేరిరి. గ్రంథాలయముల ఉపయోగమును గూర్చి కొందరు ముచ్చటించిన తరువాత, ప్రయుత తెల్లము కొండ రాఘవగావు గారు, మాపురమున గ్రంథాలయమును స్థాపించుట అత్యావశ్యకమనియు, దారిక 'క్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ గ్రంథాలయము' అని పేరుటకు ముక్తమనియు, పతన మంగమును కూడ గ్రంథాలయముతో పాటు ఉంచవలెన నియు, మిగుల నుత్సాహముగను, జనరంజకముగను ఉపన్య సిందిరి. ఆంధ్రదేశమున జన్మించి, తన పాలిత్రైత్యమును కాపా డుటకై అన్ని తొచ్చిన, పరమపావని నాయమున, మాగ్రంథా లయము నాయకగణము చేయబడుట మిగుల శుభమాచకము. మాపురమందలి వైశ్యప్రముఖులీ గ్రంథాలయము విషయమై చూపుచున్న ఉత్సాహము ప్రశంసనీయును. సభ ముగియక మునుపే 350 రూపాయల వరకు చందాలు నేనుబడెను. ఇం కను విరివిగ చందాలు రాగలవు. అట్టోబరు మొదటివారమున గ్రంథాలయము ప్రారంభింపబడును. (ఒక నిశ్చయి)

యేదుబాడు ఆగ్రహారం గ్రామమున (బొప్పలతాయా కా గుంటూరుజిల్లా) ఎ. వి. నరసింహంగారిచే శ్రీ సరస్వతి గ్రంథనిలయము అనుపేరుకే పుస్తక భాండాగారము ఘోషారు 200 పుస్తకములతో 2-9-17 తేదిన స్థాపింపబడినది. ఆ దినమే యొక పెద్దసభ జరుపబడి ఎ. వి. నరసింహంగారు గ్రంథనిలయోపయోగమునుగూర్చి ఉపన్యసిందిరి. మొకపేళ్ళకు గారు మేనేజరుగాను కె. రామకృష్ణ మ్యుగారు సెక్రటరీగా నెన్నుకొనబడిరి.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోష్ణధములు.

ఉ.అ.	రూ.
గంధపూర్ణము పండ్లగోమట్టకు ...	0.2
శీతానానానా మూత్రములు అశ్వమేధముకు ...	1.4
కలకాండనారి పండ్లగోమట్టకు ...	0.8
వర్షానానా ధాతుప్రతిక ...	1.0
బిల్వపానీ స్వర్ణములకు సీసా 1-కి ...	0.12
మూలకాంధ్ర తైలము దబ్బి 1-కి ...	0.12
తేలుమందు తేలుకాటకు సీసా 1-కి ...	0.8
కేతాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4
కలరామూత్రము వాంతిభేదాలకు ...	0.6
కబ్బి తైలము గజ్జీచీడలకు దబ్బి 1-కి ...	0.8
కామకర్పూరము సీసా 1-కి ...	0.8
కేరకు మందు సీసా 1-కి ...	0.4
కామర తైలము; కామర, తీటకు ...	0.6
కబ్బి తైలము దబ్బి 1-కి ...	0.4
కుంజిదానము సీసా 1-కి ...	1.0
కర్పూరి కిరీగట్టు దబ్బులకు ...	1.4
కర్పూరిమాంసం కబ్బిసములకు దబ్బి 1-కి ...	0.8
వాయువృద్ధికు మందు ...	1.0

శుభ్రము. శుభ్రము. శుభ్రము.

రూ.	ఉ.అ.
మోహినితైలము వెండ్రుకలు వెండ్రుకలకు 0.12	
కామర తైలము కేరకులకు ...	0.0
ఉబ్బిసములకు మందు సీసా 1-కి ...	1.8
కన్నామూత్రము వెండ్రుక, మంచిని 50-కి	0.10
మబ్బోగి మూత్రము ...	1.0
మబ్బోగి తైలము పుండ్లకు ...	1.0
విశేషములకు మూత్రము దబ్బి 1-కి ...	0.8
గ్రహాణి మూత్రము దబ్బి 1-కి ...	0.8
కొండేన మూత్రము తలవొచ్చులకు ...	0.12
కామర తైలము నానె సీసా 1-కి ...	0.8
కేరకు దానము సీసా 1-కి ...	1.0
కర్పూరి మూత్రము, కర్పూరివ్యాధులకు	1.0
మందుకు నానె సీసా 1-కి ...	0.6
కుంజిదానము, ముఖకాంతికి ...	0.8
కర్పూరి తైలము కిరీగట్టుకు ...	0.8
కర్పూరికామర వెండ్రుకలకు ...	0.8
కామర మూత్రము మలబద్ధములకు ...	0.8
జంతుచారహరి ఎమిడికలకు ...	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

క్రితమున గోపాలకృష్ణ గోరేనాథులు
సంగమ చిత్రము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-1-0
వి. వి. బహుళ ప్రత్యేకము
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
చామర వాన్సు 212, మద్రాసు.

శారదాంబ
ఇది శ్రీ భక్తబోధిని యను నాటకము.
సంఘములాచారి సంస్కరణమునకు మార్గ
మింగ జూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. డిల 4 అణాలు. పోస్టేజి వేరు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

సామంతుని వనోపధిసారసంహిత

అపరిమిత రక్తములను జనించు బాధ్యములకు కిరీగట్టుకలకు మందు. కర్పూరము, మచ్చలను, గండములను
ండ్లను, ప్రాతానానానా అన్ని విధములకున గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శ్రీమంతమున 4 కుంజిదానము (35)

కనా గడ్డిసాగ్గపల్లి గుణ మిచ్చుట నిస్సంయము, కనాగడ్డిసాగ్గపల్లి అన్ని విధములైన రోగములను
పొగొట్టును. కిరీగట్టుకలకు పాదరసములను, మలబద్ధములను కార్పించునమును నొక్కట పోగొట్టి కర్పూరము
కుంజిదానమును, శరీరాలోగర్పూరము గలుగజేయును. 16 రోజులకు మందులకు 4 బెస్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రొఫెసరు - పి. డి. సావంత్, 144 బాంబాయి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Panaravadi No 144 No 2 BOMBAY.

మితభాషావిప్రశంస
ఇది 12 పైలెట్లతో అక్షరాలను వివరించును
నెం 0-1-0-0 బాంబాయి అధికము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురప్ప

1000 రూపాయలు బహుమాన వియ్యబడును.

సాలామిసిరి కాదని దుజువుపడవారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా వియ్యబడును. అట్లు
నిరూపించినచో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. ముఖ్యముగానే ధాతునష్టము
వర్ధిల్లినవారికి మృత్యువారోకము బలహీనమై మరణకాలమునకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈ సాలామిసిరి
యారప్ప కేరించినచో అట్టి దుఃఖము లోలగి పోవును. 16 రోజులకు మందులకు 4 బెస్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ఈ సాలామిసిరి ముగ్ధావస్థలో ధాతునష్టములను, స్వప్నస్థితియు మానును, గ్రాహ్య
మూత్రముతో కలసిగావుల మానును, నీరసములకు మానును, బహుముత్రాన్ని మానును, విశేషములను
కలుగును. రక్తము కృద్ధిమగును, అధిక్త యుక్తమయగును, చక్కగ పరివర్తనము చేయును. సాలా
మిసిరి అనునది ఒక జాతిమందు. ఇది కామారో, కాండకారో శక్తిములతో వైద్యమునకు. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినుటకు మనదేశపు 4 గ్రామ మనుష్యుల పండు ఆశేషము ఒకనుదికి గలను. వైద్యమునకు
శుచించి మంచి యిలము పొందుటకు నొప్పి పండులో చెప్పి తయారుచేయబడియున్నది. 1 దబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగ
మందిన వానిపట్ల పూర్తిగ గుణములగును. 2-3 దబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనువాదప్రతిక పాఠ్యములో సంపదమును.
15 తులాలు దబ్బి నెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 దబ్బాలకు 6 అణాలు

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరేజ్, బెంగుళూరు సిటీ.

మంచినీరుము గల శాస్త్రీయశాస్త్రములు బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
1/4 పౌను సీసా రూ 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
పనిచేయును. తులం 1-కి రూ 1-0-0.

వానవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.
1/4 పౌను సీసా రూ 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు శాంతిగా భావలో
జరుగవలయును.

జాండూ పార్శ్వస్యాటికల్

నమస్సు

ఆయుర్వేద శాస్త్రముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

శాకభక్షణము

చరణభింజనముల మను చున మార్గములు
బంజులను; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి
నెడిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యిచా
ముగా పోషణార్థము మేమేధరించి పంపుచున్నాము.
తెలుగు నేర్పాయును.

1216 శ్రీమద్రాష్ట్రీ మహావీర శాసనము
ఆరంభించి. మధ్యాయం 1216, గ్రామీణ, మహారాష్ట్ర

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

(పద్య కావ్యము)

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పద్యమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? మలభేదము లేల
కలిగి? ఆచారవ్యవహారము తెల్పెట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు
విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడి యున్నవి.
గోస్వవారీగ్రంథమువై మంచి అభిప్రాయమునచ్చియున్నాను.
శైలి మిగుల నులభము. 800 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర
మున్నవి. డిల 6-0-0. కర్పూర జేతే.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

తైలి: - నులభము, మృదుమధురము, భాగ్యార్థము
5000 పద్యములకులభ. మంచికాగితములపై అచ్చు. కాలికో
లైందు ధర రూ 1-8-0. పోస్టాఖర్చులు వేరు.

(52) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

కొలుగుపండితుడు, మున్సిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

10-వ ఆర్యవైశ్యమహాపరిషత్తు

(కాఫరెన్స్) 882

ఆర్యవైశ్యమహాసభయొక్క 10-వ పరిషత్తు
(కాఫరెన్స్) ఈ సెప్టెంబరు నెల 26, 27, 28 వ
తేదీలయందు కోయంబుత్తూరులోని "వెల్లెయిటీ
హాలు"నందు జరిపించుటకు నిశ్చయించబడినది.

మోదగా బాగు (డక్కా) రావుబహదూరు
రామన్న పుల్లయ్యగారు అగ్రాసనాధిపతిగా నుండ
ననుగ్రహించిరి. వైశ్యమహాసభములు దయచేసి
ప్రతినిధులను ఎన్నికొని పరిషత్తుకు వచ్చేయు
నటుల బంపవలయునని ప్రార్థింపబడుచున్నాను.

ఆర్యవైశ్యమహాసభయొక్క డిరెక్టర్ వేంకటరావు
ఆహ్వానభాగ్య } సెట్టి. ఆహ్వానభాగ్య
కోయంబుత్తూరు } యగ్రాసనాధిపతి.
1917 సెప్టెంబరు నెల 6 వ తేది